

Jaarverslag 2023

Capelse Schoolvereniging

Inhoud

Inleiding	4
1. Het schoolbestuur	5
1.1 Missie, visie en kernactiviteiten	5
1.2 Juridische structuur	6
1.3 Organisatiestructuur	6
1.4 Governance	6
1.5 Medezeggenschap.....	7
1.6 Toegankelijkheid en toelating	7
1.7 Klachtenbehandeling.....	7
1.8 Horizontale dialoog	7
1.9 Verbonden partijen / Samenwerking.....	8
2. Verantwoording van het beleid.....	9
2.1 Onderwijs en kwaliteit.....	9
2.1.1 Algemeen instellingsbeleid.....	9
2.1.2 Kwaliteit en resultaten	9
2.1.3 Doelstellingen in jaarplan 2023-2024.....	11
2.2 Kwaliteitsbeleid	12
2.3 Onderwijsresultaten.....	13
2.3.1. Adviezen vervolgonderwijs	13
2.4 Personeel en professionalisering	17
2.5 Huisvesting en facilitaire zaken	22
2.6 ICT en privacy	23
2.7 Financieel beleid.....	24
3. Verslag intern toezicht	26
4. Verantwoording van de financiën	28
4.1 Balans per 31 december 2023.....	28
4.2 Analyse resultaat 2023	30
5. Continuïteitsparagraaf.....	33
5.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	33
5.2 Ontwikkeling van de meerjarenbegroting.....	34
5.3 Ontwikkeling van de balanspositie.....	36
6. Overige rapportages.....	38
6.1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem.....	38
6.2 Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	39
7. Financiële positie.....	41

7.1 Normatief eigen vermogen	41
7.2 Financiële kengetallen.....	41
8. Jaarrekening	43
Balans per 31 december 2023.....	44
Staat van baten en lasten 2023.....	45
Kasstroomoverzicht 2023.....	46
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	47
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans.....	53
Niet uit de balans blijvende verplichtingen.....	56
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	57
Bestemming van het resultaat	60
Gebeurtenissen na balansdatum	61
Verbonden partijen	62
Verantwoording subsidies.....	63
WNT verantwoording 2023	64
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	69
Overige gegevens	70
Statutaire bepaling van het resultaat.....	71
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	72

Inleiding

In dit verslag wordt aandacht besteed aan de gang van zaken, het gevoerde beleid en de stand van zaken bij de Capelse Schoolvereniging in het jaar 2023.

Onder het bevoegd gezag van de Capelse Schoolvereniging, met bevoegd gezag nummer 85048, valt de school Capelse Schoolvereniging (CSV) met relatienummer 04FM.

Het bestuursverslag schetst een zo volledig mogelijk beeld van de gang van zaken gedurende 2023 en beschrijft alle daarbij van invloed zijnde interne en externe ontwikkelingen. In hoofdstuk 1 wordt een profielschets van het schoolbestuur gegeven. In hoofdstuk 2 wordt het beleid verantwoord op de verschillende beleidsterreinen. In hoofdstuk 3 is het verslag van het intern toezichtorgaan opgenomen en in hoofdstuk 4 vindt de verantwoording van de financiën plaats.

Tot slot is in hoofdstuk 5 de jaarrekening opgenomen. De jaarrekening bestaat uit de balans, de staat van baten en lasten, beide met toelichting, het kasstroomoverzicht en de overige gegevens, inclusief de vermelding van belangrijke gebeurtenissen na de balansdatum en de niet in de balans opgenomen zaken. Vervolgens is aan de jaarrekening nog toegevoegd opgave van verbonden partijen en opgave ingevolge de Wet Normering Topinkomens.

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2023 van de Capelse Schoolvereniging is opgesteld door Dyade Onderwijsbedrijfsvoering B.V. Deze jaarrekening is gecontroleerd door RA A12 Registeraccountants B.V.

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het schoolbestuur.

1. Het schoolbestuur

1.1 Missie, visie en kernactiviteiten

De CSV staat voor een enthousiast en doelgericht team met een passie voor onderwijs en aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. De leerkrachten stimuleren nieuwsgierigheid in een uitdagende en eigentijdse leeromgeving. Een plek waar kinderen veilig en in vertrouwen kunnen groeien.

De CSV biedt niet alleen rekenen en taal maar ook kunst, cultuur, wetenschap, sociale ontwikkeling en het volgen van de actualiteit. Ons team werkt hecht samen om kleuters uit te laten groeien tot optimistische, weetgierige leerlingen met voldoende zelfvertrouwen en verantwoordelijkheidsgevoel.

De CSV onderhoudt een open en professioneel contact met de ouders. Samenwerken met de ouders vinden we belangrijk voor de kinderen en voor de school. Dit doen we met wederzijds respect en met behoud van ieders verantwoordelijkheid.

Op de CSV bereiden we de kinderen voor op een wereld die zich razendsnel ontwikkelt. Niet alleen digitale vaardigheden maar ook kunnen omgaan met (snelle) veranderingen en je kunnen onderscheiden, krijgen veel aandacht op onze school.

De CSV geeft kinderen de kans om hun eigen mogelijkheden te ontplooien. Een ontplooiing met als doel om nu en later zelfstandig, verantwoordelijk, creatief en kritisch te kunnen leven. Onze school is steeds in ontwikkeling, past nieuwe onderwijskundige ideeën toe en heeft grote zorg voor haar leerlingen. We doen dat gedoseerd en planmatig. Hierbij zijn onze missie en de doelen – die we per jaar afspreken – richtinggevend. We laten ons niet leiden door de waan van de dag.

We bespreken de schoolregels regelmatig met de kinderen en we leren hen die te hanteren. We steken veel energie in het aanleren van gewenst gedrag. Door een positieve benadering bevorderen we de sfeer in de groepen en het zelfbeeld van de kinderen.

Wat we belangrijk vinden op de Capelse Schoolvereniging:

- De kinderen gaan met plezier naar school en leren er veel.
- Een veilige werk-, leef- en speelomgeving.
- Er is ook veel aandacht voor kinderen die moeite hebben met leren of daar juist erg goed in zijn.
- De school richt zich op de toekomst: zet nieuwe media in en volgt de ontwikkelingen in het onderwijs.
- Het stimuleren van de zelfstandigheid van onze leerlingen.
- Benutten van het zelf oplossend vermogen van kinderen.
- Er is regelmatig contact met de ouders.

De bijpassende slogan van de school is:

De CSV: waar het draait om jou!

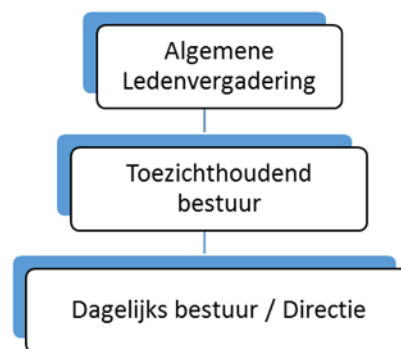
1.2 Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een vereniging. De Capelse Schoolvereniging is op 13 februari 1984 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder KvK-nummer 40344483.

Er heeft in 2023 geen wijziging in de juridische structuur plaatsgevonden.

1.3 Organisatiestructuur

De Capelse Schoolvereniging is een basisschool voor Bijzonder Onderwijs op Algemene Grondslag en valt onder het bestuur van de Capelse Schoolvereniging, het bevoegd gezag. Alle ouders (formeel: wettelijke vertegenwoordigers) van leerlingen van de Capelse Schoolvereniging zijn lid van de vereniging en vormen de algemene ledenvergadering. Zij kiezen de bestuursleden (voornamelijk) uit hun midden. Het bestuur bestaat grotendeels uit ouders van leerlingen van de Capelse Schoolvereniging. De dagelijkse leiding is door het bestuur overgedragen aan de directeur van de school. Het bestuur stuurt op hoofdlijnen en richt zich op het bepalen van de kaders voor het beleid. Het bestuur houdt toezicht op de uitvoering van het beleid door de directeur. Zie schema hierna voor de organisatiestructuur.

In 2023 hebben geen wijzigingen in de organisatiestructuur plaatsgevonden.

1.4 Governance

Good governance betekent dat de organisatie behoorlijk wordt bestuurd. Kernthema's van goed onderwijsbestuur zijn sturen, beheersen, toezicht houden en verantwoording afleggen. De maatstaven voor goed onderwijsbestuur zijn vastgelegd in de Code goed bestuur van de PO-Raad.

Op het gebied van governance zijn er bij de Capelse Schoolvereniging geen bijzondere ontwikkelingen geweest in 2023.

1.4.1 Code goed bestuur

Het bestuur van de Capelse Schoolvereniging heeft de Code goed bestuur van de PO-Raad vastgesteld en er zijn geen afwijkingen van die code.

1.4.2 Scheiding bestuur en toezicht

Bij de Capelse Schoolvereniging is gekozen voor een functionele scheiding (one-tier model) van bestuur en toezicht. Dit houdt in dat er binnen het bestuur zowel een uitvoerend deel (bestuurder) als een toezichthoudend deel (toezichthouders) is. De wijze waarop deze functies gescheiden zijn, ligt vast in het managementstatuut en de statuten van de Capelse Schoolvereniging.

1.4.3 Bestuurssamenstelling

Mevr. Hanny van der Heide was gedurende 2023 directeur van de Capelse Schoolvereniging. Het toezichthoudend bestuur is ultimo 2023 als volgt samengesteld:

- J. van Meggelen, voorzitter
- Mevr. N.N. Janssen, secretaris
- Dhr. J. Frieser, penningmeester
- Dhr. D.D. Polders
- Mevr. P.M. Kleijbeuker

1.4.4 Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

De directeur is in dienst van de Capelse Schoolvereniging en is bezoldigd conform de CAO primair onderwijs. De leden van het toezichthoudende bestuur zijn grotendeels ouders die niet in dienst zijn van de Capelse Schoolvereniging en geen vergoeding ontvangen. De voorzitter is geen ouder van de school en ontvangt een vrijwilligersvergoeding.

1.5 Medezeggenschap

Naast het bestuur is de medezeggenschapsraad (MR) een belangrijk toetsings- en adviesorgaan voor de directeur en het team. Gewichtige besluiten kunnen alleen worden genomen na advies en/op instemming van de MR. De MR bestaat uit drie personeelsleden en drie ouderleden.

1.6 Toegankelijkheid en toelating

De school heeft geen apart toelatingsbeleid. De school is voor alle kinderen in de leeftijd van de basisschool die aangemeld worden, toegankelijk. Kinderen met broertje(s) en/ of zusje(s) op school hebben voorrang.

De school staat open voor leerlingen die extra zorg behoeven, in overleg tussen ouders en school wordt bepaald of de school de benodigde zorg kan bieden of dat doorverwijzing noodzakelijk is.

1.7 Klachtenbehandeling

De school heeft een klachtenprocedure en is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Vereniging Bijzondere Scholen op algemene grondslag (VBS).

In 2023 is een klacht ontvangen. Deze klacht is bij Geschillencommissie (GCBO) behandeld. De geschillencommissie heeft de klacht ongegrond verklaard en er zijn geen aanbevelingen gedaan.

1.8 Horizontale dialoog

De communicatie naar ouders verloopt met name via de app Parro. Via deze app worden ouders op de hoogte gehouden van de activiteiten en andere belangrijke gebeurtenissen. Leerkrachten laten praktisch wekelijks via Parro weten wat er op dat moment actueel is in de groepen qua thema of stofaanbod. De berichten komen direct aan én kunnen - in tegenstelling tot briefjes - niet kwijtraken! De agendafunctie Parro stelt ons ook in staat om evenementen (bijvoorbeeld het voetbaltoernooi of een excursie) met ouders te delen en om hiervoor eventueel hulpouders te regelen. Ook het inplannen van oudergesprekken wordt nu via Parro geregeld.

Op De CSV hebben ouders via het Ouderportaal toegang tot de resultaten van de methodetoetsen; ouders kunnen zo de voortgang van hun kind(eren) in groep 3 tot en met 8 volgen.

De kleuterbouw is voornemens via uitdraaien van de Leerlijnen ouders te informeren over de ontwikkeling van hun kind(eren).

Niet alleen het bovenstaande heeft een positief effect op de ouderbetrokkenheid, maar ook de introductie van informatieavonden in elke groep met ouder(s) en kind met de leerkracht aan de start van het schooljaar. Daarnaast worden drie keer per jaar voor alle groepen voortgangsgesprekken gepland. Op deze middag of avond kunt u met de leerkracht praten over de ontwikkeling van uw kind. Dat gebeurt in de 10-minuten gesprekken.

1.9 Verbonden partijen / Samenwerking

Sinds 1 augustus 2014 is de school verbonden aan het Samenwerkingsverband Aan den IJssel. Door de aangesloten schoolbesturen wordt gezamenlijk vormgegeven aan een stelsel waarbij sprake is van flexibele inrichting van de speciale onderwijszorg. Hierdoor zijn besturen en scholen in staat aan de zorgvraag en zorgplicht te voldoen. De procedures voor consultaties met het Speciaal Basis Onderwijs (SBO) over de aanpak van “zorgleerlingen” ter voorkoming van verwijzing, evenals de procedures voor consultaties met SBO over de aanpak van “zorgleerlingen” in geval van terugplaatsing uit het SBO, staan beschreven in het Zorgplan Aan den IJssel (Samenwerkingsverband 3908).

Er zijn in 2023 geen ontwikkelingen geweest binnen het samenwerkingsverband die van invloed zijn op het voortbestaan van de school of de vereniging. Er is alleen sprake van inhoudelijke samenwerking op het gebied van de zorg en overdracht van middelen aan de school door het samenwerkingsverband. De ontvangen middelen worden ingezet voor de verdere verbetering van de zorgstructuur en worden ingezet in de vorm van extra formatie.

De directie heeft zich aangesloten bij de andere 1-pitters uit Rotterdam die ongeveer 1 keer per maand samenkomen.

Wat betreft de naschoolse opvang vindt er samenwerking plaats met Brood & Spelen.

De school onderhoudt verder contacten met o.a. Jeugdzorg, schoolmaatschappelijk werk en de gemeente Capelle aan de IJssel. Met de laatste wordt o.a. gesproken over activiteiten als sport en dans.

Met de SKVR is de samenwerking in 2019 gestart vanuit de subsidieverlening voor Muziek op school.

Met diverse scholen voor voortgezet onderwijs wordt met het oog op de vervolgstappen voor de leerlingen contact onderhouden. De vereniging is niet betrokken bij internationale activiteiten of projecten.

2. Verantwoording van het beleid

2.1 Onderwijs en kwaliteit

2.1.1 Algemeen instellingsbeleid

Het schoolplan is in 2022 opnieuw opgesteld binnen de kaders van het strategisch beleidsplan. In het schoolplan wordt aangegeven welke keuzes er voor de schoolplanperiode 2021-2025 zijn gemaakt.

We zetten in op drie belangrijke pijlers, namelijk:

1. Persoonlijke groei
2. "Digi-slim"
3. Creativiteit en experiment

De school is steeds in ontwikkeling, past nieuwe onderwijskundige ideeën toe en heeft grote zorg voor haar leerlingen. We vinden het belangrijk onze leerlingen voor te bereiden op een wereld waarin je je moet kunnen verplaatsen in en kunnen aanpassen aan anderen. We zijn ambitieus en staan altijd open voor verbetering en vernieuwingen. We doen dat gedoseerd en planmatig. Hierbij zijn onze missie en de doelen – die we per jaar afspreken – richtinggevend. We laten ons niet leiden door de waan van de dag.

Op basis van het schoolplan wordt jaarlijks een jaarplan uitgewerkt. Na afloop van het jaar wordt teruggeblikt of de gestelde (verbeter)doelen gerealiseerd zijn.

2.1.2 Kwaliteit en resultaten

In het jaarplan 2022/2023 zijn de volgende onderwijskundige actiepunten opgenomen:

1. Didactiek;
2. Onderwijsaanbod: mediawijsheid/ICT/lezen/hoogbegaafdheid/pijlers.

Didactiek

Doelstelling:

We werken in alle groepen volgens het principe van passend doordacht lesgeven (DPL).

Indicator(en):

Er is een beginmeting gedaan via de Cool-lijsten. Leerkrachten beoordelen eigen competenties en onderwijsbehoefte. Ook het CED voert een beginmeting uit. Op basis hiervan wordt het aanbod afgestemd. Aan het eind van het jaar willen we een groei zien op deze Cool-lijsten kijkend naar de didactische vaardigheden passend bij DLP. De observaties en de coaching vinden plaats op het vak rekenen.

Verbeteracties:

- Doorgaande lijn in didactische aanpak.
- Elementen van het doordacht lesgeven zijn duidelijk zichtbaar in de groep: doelen stellen met een concept en een vaardigheid, ik-wij, jullie, jij, differentiatie, CvB-vragen.
- De leerlingen werken constructief samen via coöperatieve werkvormen.
- De werkwijze is vastgelegd in een werkkaart.

Uitvoering:

CED voert het traject uit. Er is een werkgroep DPL die de bijeenkomsten samen met het CED voorbereidt. We hanteren de volgende cyclus: studiedag, oefenen in de groep, coaching in de groep. We zetten hier NPO-gelden voor in. De menukaart geeft aan dat dit een van de meest effectieve interventies zijn.

Evaluatie:

Traject van twee jaar, waarbij na een studiedag een coaching moment staat gepland. Metingen via

Cool-lijsten. Intern begeleider en directie volgen de opleiding ook zodat zij na de twee jaar het traject ook kunnen blijven borgen en nieuwe leerkrachten kunnen begeleiden (Opgenomen in werkkaart didactiek en verwijzen in het handboek naar de didactiek).

Op school merken we dat vooral de filmpjes en het met elkaar voorbereiden van een les veel inzicht geven in eigen handelen. Het traject is verlengd. In het schooljaar 2023/2024 wordt verder gewerkt aan het actiepunt "didactiek".

Onderwijsaanbod: mediawijsheid/ICT/lezen/hoogbegaafdheid/pijlers/burgerschap

Doelstelling:

- Meer structureel verankeren van ICT (hoe verwerk ik informatie) en mediawijsheid in het curriculum;
- Technisch lezen middenbouw: Vergroten van het percentage leerlingen wat leeftijdsadequaat of met een ontwikkelingsvoorsprong leest;
- Literatuuronderwijs;
- Uitbouwen onderwijs aan leerlingen met een grote ontwikkelingsvoorsprong: formatief evalueren borgen, uitbreiden naar groep 4, leerling plannen opstellen en het verder opzetten van het werken met de pittige plustorens;
- De leerlingen krijgen minimaal twee periodes pijlers aangeboden. Didactisch onderbouwing verder borgen, variatie borgen (kijken welke stenen nog het minst zijn aangeboden);
- Leerlingen krijgen structureel muziek, dans, drama, beeldende vorming.

Indicator(en):

- Aanschaf gecombineerde methode studievoordigheden, ICT en mediawijsheid;

Verbeteracties:

- ICT en Mediawijsheid komen – behalve in de pijlers en bij de Kanjertraining – ook terug binnen studievoordigheden.
- Technisch lezen: er wordt duidelijk onderscheid gemaakt in leestechiek, vloeiend lezen en literatuur. Kinderboeken vormen de bron van het lezen. Zijn leerlingen heel enthousiast over een boek, dan kan dit aangeschaft worden. Dit stimuleert ook weer de motivatie bij het vrij lezen.
- Leerlingen worden betrokken bij het samenstellen van de pijlers. We zetten ook in op het rekken van de belangstelling door ook deelaspecten aan bod te laten komen die niet eerder aangeboden zijn.
- Hoogbegaafdheid: de pilot van de pittige plustorens uitrollen naar de andere groepen.
- Coaching van de leerkrachten in het op maat maken van de dagplanning voor deze leerlingen: wat schrappen we, wanneer is er tijd om te werken aan de pittige plustorens, welke verrijking wordt aangeboden in de groep etc..

Uitvoering:

- De leerkrachten van de betrokken groepen.
- Hoogbegaafdheid-coördinator, in overleg met IB en directie.

Evaluatie:

- Het uitrollen van de pittige plus torens naar andere groepen is gedaan. Ook is wederom samenwerking gezocht met Erasmus Junior college en nemen leerlingen uit groepen 6 t/m 8 deel.
- Het hoogbegaafdheidsbeleidsplan is voltooid.
- Technisch lezen met Karakter is vanaf groep 6 in werking gesteld.

- Met de leerlingen van groep 6 t/m 8 wordt nu afgesproken dat zij zelf meer zullen gaan aangeven waar hun talenten liggen of wat zij ambiëren op het gebied van activiteiten binnen de pijlers.
- De aanschaf van de gecombineerde methode studievaardigheden, ICT en mediawijsheid loopt nog. Het ligt in de lijn van schoolbeleid om meer eigenaarschap bij de leerlingen te gaan leggen.
- In de groepen 1 t/m 5 bieden de leerkrachten in overleg met de leerlingen verschillende workshops/gastlessen aan binnen de pijlers.
- Tot slot hebben er gesprekken plaatsgevonden met de intern begeleider en HB-coördinator. Het HB-beleidsplan is op maat gemaakt op basis van de ervaringen.

2.1.3 Doelstellingen in jaarplan 2023-2024

In onderstaande paragraaf worden de plannen voor het schooljaar 2023-2024 uiteengezet.

1. De eerste doelstelling ten aanzien van didactiek uit het vorige jaarplan (2022-2023) is verlengd.
2. In het schooljaar 2023/2024 wordt verder gewerkt aan actiepunten onderwijsaanbod: mediawijsheid/ICT/lezen/hoogbegaafdheid/pijlers/Burgerschaponderwijs. Een aantal verbeteracties zijn wel geschrapt of toegevoegd
Verbeteracties:
  - ICT en Mediawijsheid komen – behalve in de pijlers en bij de Kanjertraining – ook terug binnen studievaardigheden.
  - Leerlingen worden betrokken bij het samenstellen van de pijlers. We zetten ook in op het rekken van de belangstelling door ook deelaspecten aan bod te laten komen die niet eerder aangeboden zijn.
  - HB: de pilot van de pittige plustorens uitrollen naar de andere groepen. Coaching van de leerkrachten in het op maat maken van de dagplanning voor deze leerlingen: wat schrappen we, wanneer is er tijd om te werken aan de pittige plustorens, welke verrijking wordt aangeboden in de groep etc.
  - Burgerschap. Filmpje voor kinderen, inplannen met leerlingenraad, Methode invoeren?
 Extra borging: Het opnemen in curriculum.
 Uitvoering:
  - Pijlers: de leerkrachten van de betrokken groepen.
  - HB-coördinator, in overleg met IB en directie.
  - Burgerschap in samenwerking met leerlingenraad en /of methode.
3. Analyse rekenonderwijs. Doelstelling: De school heeft goed in beeld op welke wijze op de CSV de specifieke doelstelling gehaald kan worden.
 Verbeteracties: Goed rekenonderwijs is een gedeelde verantwoordelijkheid.
 Borging:
  - Aanpassing kwaliteitskaart rekenen
  - Analyse-actieplannen binnen gestelde termijn.
 Uitvoering:
  - Collega's worden gekoppeld. Waar nodig te veranderen, waarbij alle betrokkenen samenwerken en leren om een gemeenschappelijk doel te bereiken: het verbeteren van de vaardigheden en motivatie van de leerlingen.
  - Materialen
  - Inzet Bareka en Rekensprint
  - Inzet rekenspecialist

2.2 Kwaliteitsbeleid

De CSV heeft de ambitie om de kwaliteit steeds verder te laten groeien en als excellent te worden beschouwd op haar hoofddoelstellingen. Vanuit het meerjarenbeleidsplan wordt het jaarplan opgesteld. Als leidraad wordt het INK-model gehanteerd. Het INK-model bestaat uit verschillende aandachtsgebieden die in hun samenhang bepalend zijn voor het succes van onze organisatie.

Het model is verdeeld in organisatie- en resultaatgebieden. De organisatie is erop gericht om goede resultaten te behalen. Het resultaat wijzigt als er maatregelen genomen worden in de organisatiegebieden. Resultaten van de metingen vanuit het INK-model leveren informatie op om onderwerpen te verbeteren of te vernieuwen.

De CSV is een lerende omgeving. De kwaliteit dient bewaakt te worden en waar nodig verbeterd. Verbetermaatregelen zijn nodig, door de hele school heen genomen, om doeltreffendheid en doelmatigheid van activiteiten en processen te vergroten om zodoende extra voordelen te leveren aan zowel de school als de klanten. De visie op kwaliteitszorg is dat niet alleen iedere werknemer, maar ook elk bestuurslid zijn verantwoordelijkheid moet nemen om het geleverde werk te evalueren. De opbrengsten worden op groeps-, school- en bestuursniveau geëvalueerd middels (trend)analyses. Op De CSV werken we volgens de cyclus 'plan, do, check, act' ofwel de PDCA cyclus.

Een kwaliteitssysteem is een reeks van samenhangende afspraken over de werkwijze en de middelen om de kwaliteitszorg in de school te implementeren.

De werkwijzen en middelen van het kwaliteitssysteem rangschikken we in vier clusters:

1. Onderzoeksmiddelen/Kwaliteitsinstrumenten

- (Beekveld en Terpstra) INK-model
- Collegiale consultatie
- Visitatie
- Meetinstrumenten
- Vragenlijsten
- Kwaliteitsverbeteringstechnieken
- Sterkte/zwakte analyse

2. Documentatiemiddelen

- Schoolplan
- Schoolgids
- Jaarwerkplan

3. Overleg- en besluitvormingsmiddelen

- Professionele leergemeenschap (teamleden)
- Bijeenkomsten werkgroepen
- Werkoverleg coördinatoren
- Bestuurlijk overleg
- Overleg MR
- Overleg 1-pitters
- Overig overleg

4. Verbetermiddelen

- Coaching en begeleiding
- Intervisie
- Scholing en training
- Collegiale consultatie

Om de kwaliteit van de school te garanderen en waar nodig te verbeteren, moeten we zicht hebben op alle aspecten ervan. Het meten van gegevens op zich is echter nog geen kwaliteitszorg. We realiseren ons dat we de gegevens moeten analyseren en interpreteren, verbeteringen moeten plannen en realiseren, en na verloop van tijd opnieuw moeten meten.

De kwaliteitszorg van de school is daarom een cyclisch proces, waarbij wij gebruik maken van de hierboven beschreven PDCA-cirkel. De instrumenten die eerder zijn beschreven, vormen het beginpunt van de cirkel. Op basis van de gegevens die ze opleveren, wordt een plan gemaakt voor de komende periode. Daarna wordt het plan uitgevoerd, een evaluatie gehouden en worden zo nodig nieuwe afspraken gemaakt.

2.3 Onderwijsresultaten

In groep 8 wordt jaarlijks de Cito-eindtoets Basisonderwijs afgenomen. In 2023 voor de laatste keer.

2.3.1. Adviezen vervolgonderwijs

In groep 8 krijgt elke leerling een persoonlijk advies voor het voortgezet onderwijs. Het advies is voor het onderwijssoort dat past bij het niveau van de leerling. De leerlingen van de school kregen de afgelopen jaren de volgende schooladviezen:

Advies	2022/2023	2021/2022	2020/2021
VWO	6	7	11
HAVO / VWO	5	8	7
HAVO	4	4	0
VMBO TL / HAVO	5	3	8
VMBO TL	2	2	2
VMBO Kader/ TL	0	1	0
VMBO Kader/ basis	2	0	0
VMBO Kader	2	0	0
VMBO Basis	0	0	1
Totaal	26	25	29

2.1.3 Sociale veiligheid

Scholen in het primair onderwijs zijn sinds 1 augustus 2015 wettelijk verplicht zorg te dragen voor een veilige school. De inspectie ziet hierop toe vanaf schooljaar 2016-2017. Hieronder valt een jaarlijkse monitoring van de sociale veiligheid.

Als bestuur zijn we ons bewust van het belang om de sociale veiligheid te borgen voor alle personeelsleden en iedere leerling. Kinderen moeten de schoolomgeving als een veilige omgeving ervaren. Daarom willen wij een sfeer scheppen waarin zij zich veilig voelen. Het is belangrijk dat iedereen gerespecteerd wordt en zich persoonlijk gewaardeerd voelt. In de maatschappij is er groeiende aandacht voor racisme, discriminatie, pesten, veiligheid van LHBTI'ers en seksueel grensoverschrijdend gedrag. Ook binnen het onderwijs zien we deze ontwikkeling. Voor de aankomende jaren heeft de overheid een aantal veranderingen op de agenda geplaatst. Zo is er een

meldpunt gecreëerd voor ouders/verzorgers en leerlingen en is er een meldplicht sociale onveiligheid voor scholen. Ook wordt de jaarlijkse monitoring uitgebreid en verdiept.

De school bevaart de leerlingen jaarlijks op veiligheidsbeleving met behulp van een gestandaardiseerde vragenlijst die valide en betrouwbaar is. De gegevens worden aangeleverd bij de inspectie. Ouders en leraren worden één keer per twee jaar bevaart op veiligheid. De uitkomsten worden geanalyseerd en voorzien van actiepunten. We zullen hier als bestuur ook uitvoering aan geven vanuit de verantwoordelijkheid die we hierin hebben, waarbij we het belang van een veilig en sociaal leer- en werkklimaat blijvend onder ogen zien en benadrukken.

We proberen aan dit leer- en werkklimaat op een positieve wijze bij te dragen en eventuele bedreigingen van de sociale veiligheid voortijdig te herkennen en te voorkomen. Mocht er desondanks sprake zijn van pestgedrag, discriminatie of ander ongewenst en ongepast gedrag, zullen we hier kordaat en gericht tegen optreden. Om dit te monitoren zetten we vragenlijsten onder personeel, ouder(s)/verzorger(s) en leerlingen waarin we vragen naar hun ervaringen als het gaat over sociale veiligheid. De uitkomsten worden geanalyseerd binnen het MT en besproken met het team. De daaruit voortvloeiende actiepunten worden door het team vastgesteld en in een tijdspad uiteengezet, waarin de PDCA cyclus wordt gehanteerd.

Verder is een uitgebreid sociaal veiligheidsplan voorhanden. Hier wordt op een duidelijke en doeltreffende manier de werkwijze van de school uiteengezet. Dit biedt een houvast en leidraad als het gaat om deze dingen. De intern begeleider is het vaste aanspreekpunt voor sociale veiligheid.

2.1.4 Internationalisering

De school biedt internationaal georiënteerde onderwijsactiviteiten aan door een vreemde taal (Engels) aan te bieden vanaf groep 1. De methode Take it easy wordt gebruikt.

2.1.5 Onderzoek

De school verricht geen onderzoeksactiviteiten en heeft geen plannen dit te ontwikkelen.

2.1.6 Inspectie

De school valt onder het basisarrangement van de inspectie. Hierdoor wordt de school eens in de vier jaar bezocht.

De inspectie voor het onderwijs heeft de school in 2018 bezocht. Hieruit is een voldoende waardering gekomen. Er zijn aanbevelingen gedaan tot verbetering die door de school opgepakt zijn welke destijds zijn geagendeerd en inmiddels zijn opgepakt.

2.1.7 Visitatie

In de Strategische Agenda Samen werken aan goed onderwijs 2018-2021 is afgesproken dat alle leden van de PO-Raad meedoen aan bestuurlijke visitaties. Deze afspraak is verder uitgewerkt in de vernieuwde Code goed bestuur die op 1 januari 2021 in werking is getreden. In het kader van het actief werken aan de professionaliteit van de organisatie neemt het bestuur periodiek (eens in de vier jaar) deel aan collegiale bestuurlijke visitatie.

Tijdens het verslagjaar heeft er geen bestuurlijke visitatie plaats gevonden.

2.1.11 Onderwijs aan nieuwkomers

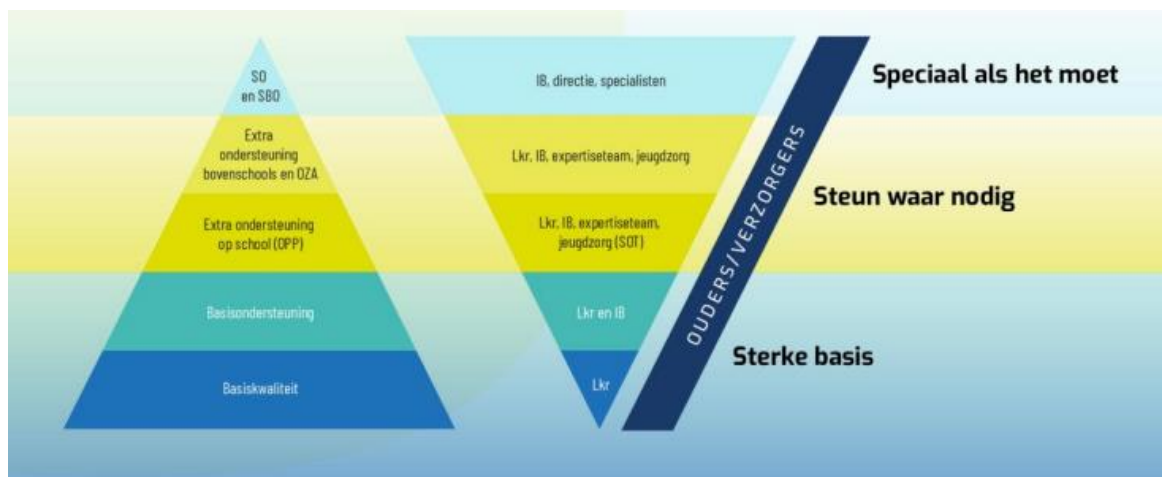
De school heeft geen onderwijs aan nieuwkomers (kinderen van asielzoekers en overige vreemdelingen) gegeven in 2023.

2.1.12 Passend onderwijs

Scholen hebben de verantwoordelijkheid om alle kinderen die worden aangemeld een zo passend mogelijke plek te bieden. Afhankelijk van de onderwijsbehoefte van het kind én de mogelijkheden binnen de eigen school zal met behulp van een ondersteuningsteam uit het samenwerkingsverband bekeken worden of de eigen school of een andere school het kind beter kan ondersteunen. Ouders worden daarbij nauw betrokken.

Het samenwerkingsverband waar onze school onder valt, beslaat de regio Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Nieuwerkerk aan den IJssel (gemeente Zuidplas). Er zijn 36 scholen bij het samenwerkingsverband aangesloten, waaronder drie speciale basisscholen. De organisatie van de leerlingenzorg is uitgebreid beschreven in het zorgplan van het samenwerkingsverband. Via het samenwerkingsverband kan ook ondersteuning ingekocht worden bij De Bouwsteen en De Balans. Deze scholen zijn er speciaal voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Op deze manier kunnen we op een 'gewone' school als De CSV meer kinderen met leerachterstanden of andere problemen helpen. Ook andere externe hulp kan in overleg met de ouders worden ingeroepen. Afhankelijk van de hulpvraag en subsidieregelingen zijn de kosten van externe hulpverleners voor rekening van school, derden of de ouders.

De onderwijsbehoeften van een kind geven aan wat hij/zij nodig heeft om te leren en zich te kunnen ontwikkelen binnen de school. Wij proberen aan deze onderwijsbehoeften tegemoet te komen en bieden daarvoor een bepaalde mate van ondersteuning. De geldende en gehanteerde zorgstructuur binnen De CSV is in onderstaande afbeelding weergegeven:

De school heeft een schoolondersteuningsprofiel (SOP) dat ieder jaar wordt bijgewerkt. Het SOP is een instrument om de ondersteuning die scholen bieden en de kwaliteit ervan op een eenvoudige manier in beeld te brengen. De mogelijkheden van de school voor het bieden van passend onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften worden in het SOP beschreven. Dat levert een beeld op van zowel de onderwijsinhoudelijke als de procesmatige en structurele kenmerken van de school op het niveau van basis- en extra ondersteuning. In het SOP beschrijft de school welke ondersteuning zij nu kan realiseren. Daarnaast wordt ook beschreven hoe de school zich wil ontwikkelen.

Basisondersteuning

Binnen het samenwerkingsverband PPO Aan den IJssel, waarbij wij zijn aangesloten, zijn afspraken gemaakt over de minimaal te bieden ondersteuning (basisondersteuning 2023) door scholen:

- Alle scholen scoren een voldoende op alle indicatoren uit het toezichtskader van de inspectie van het onderwijs;
- Alle scholen werken handelingsgericht en opbrengstgericht;
- Alle scholen dragen zorg voor een goede ondersteuningsstructuur, toegeruste intern begeleiders en specifieke scholing voor het personeel;
- Alle scholen bieden preventieve en licht curatieve interventies als:
  - Een aanpak op het gebied van sociale vaardigheidstraining.
  - Een aanpak op het gebied van (ernstige) leesproblemen en het voortraject voor dyslexie.
  - Een aanpak op het gebied van (ernstige) rekenproblemen en het voortraject dyscalculie.
  - Ondersteuning aan meer- en hoogbegaafde leerlingen.
  - Onderzoek op diverse gebieden.
  - Preventieve ambulante begeleiding, zoals Kort Advies Traject en ondersteuning op diverse gebieden.

De zorgstappen worden binnen de school genomen op basis van signaleringsgegevens uit observaties en toetsen. Binnen elke zorgstap wordt conform gewerkt van diagnose naar hulpverlening. Hulpverlening wordt gegeven aan de hand van een analyse/actieplan of handelingsplan. Aanpak en begeleiding vinden binnen de groep onder directe verantwoordelijkheid van de groepsleerkracht plaats. De groepsleerkracht past op grond van observaties en/of toetsen het onderwijs voor groepen en of individuele leerlingen aan en legt dit vast in een groepsplan/analyse-actieplan. Hij/zij doet dat vanuit de eigen professionaliteit. Evaluatie wordt door de leerkracht zelf uitgevoerd. Soms is het nodig dat de hulp wordt uitgevoerd met inzet van assistenten of RT-er. Voor deze kinderen kan een individueel handelingsplan opgesteld worden. De intern begeleider bepaalt in samenspraak met de directie de inzet van deze extra hulp.

Samen met alle andere scholen groeien we toe naar een nieuwe norm van de basisondersteuning 2027. Op de website van het samenwerkingsverband PPO Aan den IJssel vindt u hierover nadere informatie.

Extra ondersteuning

Als school zijn wij verantwoordelijk voor het bieden van extra ondersteuning aan kinderen van wie de onderwijsbehoeften de basisondersteuning overstijgen. De extra ondersteuning wordt georganiseerd vanuit de interne ondersteuningsstructuur en wordt altijd vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP), waarbij ouders instemming geven op het handelingsdeel. De leerling wordt gehoord en betrokken bij de ondersteuning die wordt ingezet. Afhankelijk van het opgestelde OPP wordt er gekeken naar de mogelijkheden van het extra ondersteuningsaanbod. De school voert regie op dit OPP en is verantwoordelijk voor de evaluatie van de ingezette ondersteuning.

Beschikbare expertise op onze school:

- Hoogbegaafdheidsspecialist
- Rekenspecialist vanuit het CED
- Onderwijsspecialist vanuit het CED
- Taalspecialist (in opleiding)
- ICT specialist Kindercoach (in opleiding)

De Intern begeleider is het aanspreekpunt voor de leerlingenzorg in de school. Hij/zij voert met de leerkrachten groepsbesprekingen, bewaakt de uitvoering van de activiteiten die daaruit voortvloeien en begeleidt de leerkrachten daarbij.

Wanneer de onderwijsbehoefte van het kind complex en intensief is, is de ondersteuning binnen de school soms niet afdoende. Wij zullen dan, met toestemming van ouders, advies vragen aan specialisten binnen het schoolbestuur en/of specialisten van het samenwerkingsverband. Ook is het mogelijk dat we een aanvraag voor een passend arrangement of passende lesplaats doen. We betrekken ouders en het kind altijd voorafgaand aan en tijdens een dergelijk traject.

2.1.12 Nationaal Programma Onderwijs

In het voorjaar van 2021 heeft ten behoeve van het Nationaal Programma Onderwijs een schoolscan plaatsgevonden om te inventariseren op welke gebieden achterstanden zijn ontstaan en welke interventies het beste konden worden ingezet om die achterstanden weg te werken. Het team is nauw betrokken geweest bij het maken van de keuzes. De medezeggenschapsraad heeft ingestemd met de gemaakte keuzes.

De school heeft in 2023 € 64.000 ontvangen van OCW in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs.

Op basis van de schoolscan is de afgelopen jaren ingezet op de volgende interventies:

- versterken begripvend lezen onderwijs, studerend lezen en ICT vaardigheden;
- versterken rekenonderwijs;
- versterken leesonderwijs;
- versterken meer- en hoogbegaafdheidsonderwijs;
- extra aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling;
- cultuureducatie;
- nascholing.

In 2023 is in het bijzonder ingezet op nascholing en het versterken van meer- en hoofdbegaafdheidsonderwijs. In 2023-2024 zal eveneens (verder) gewerkt worden aan het versterken van het rekenonderwijs. Zie onder het kopje 'onderwijs en kwaliteit' de opgenomen doelstellingen in het jaarplan 2023-2024.

In 2023 zijn er geen NPO-gelden besteed aan de inhuur van personeel niet in loondienst.

2.2 Personeel en professionalisering

In het jaarplan 2021/2022 was het volgende actiepunt opgenomen: organisatie met als doelstelling dat de school groeit naar een professionele leergemeenschap. Uit de evaluatie blijkt dat het werken met teammeetings vruchten afwerpt. Mede in combinatie met de communicatietrainingen bekwaamt het team zich meer en meer om gedeelde verantwoordelijkheid te dragen en met elkaar goed te communiceren. In het schooljaar 2022/2023 is hier verder aan gewerkt. Als actiepunten waren in het jaarplan 2022/2023 opgenomen:

- communicatie met als doelstelling dat de communicatie geoptimaliseerd wordt, zowel onderling als met ouders en zowel aan de kant van de houding en het bewustzijn van ieders communicatie als aan de vaardighedenkant;

Evaluatie: Is gerealiseerd met Nobi en 1-op-1 vervolg modules zijn aangeboden en gerealiseerd. Voor schooljaar 2022/2023 is de samenwerking gezocht met een externe partij om de interne en externe communicatie met elkaar onder de loep te nemen. Naar aanleiding hiervan zijn er ook verbeteracties opgenomen in het jaarplan 2023-2023 ten aanzien van de interne/externe communicatie.

- organisatie met als doelstelling dat de school nog meer groeit naar een professionele leergemeenschap.

Evaluatie: Teammeetings geweest welk zijn geleid door het team, inbreng onderwerpen door het team. Maximaal 1 keer per twee weken om een gemeenschappelijk doel te bereiken: het verbeteren van de motivatie en de leerprestaties van de leerlingen.

De resultaten zijn terug te zien in de jaarkalender, de notulen en de evaluatie van de nieuwe vergaderstructuur. Dit gaat steeds beter; verbinding en gezamenlijke verantwoordelijk groeit en wordt gecontinueerd.

Voor het schooljaar 2023-2024 is in navolging op bovenstaande doelstellingen een ander streefdoel geformuleerd ten aanzien van de communicatie/ouderbetrokkenheid:

Doelstelling:

- Optimaliseren van de communicatie/betrokkenheid

Indicatoren:

- Experts/gasten op de thema-avond + Parro berichten
- Verbeteracties:
- Ouderbetrokkenheid vergroten
  - Informatieavond start schooljaar, op papier presentatie maken.
  - Leerkrachten sturen tenminste 1x per twee weken update

Borging:

- Na evaluatie met Nobi learning

Uitvoering:

- Thema-avond: Hele team van De CSV in samenwerking MR
- Parro: team

2.2.1 Strategisch personeelsbeleid

Een belangrijke voorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs is deskundig en toegewijd personeel dat onder goede arbeidsomstandigheden zijn werk kan doen. Factoren als autonomie in het werk, verbinding met collega's en ruimte voor vakmanschap dragen bij aan bevorderen van werkplezier en verminderen van werkstress.

Werkplezier, loopbaanperspectief en ontwikkelmogelijkheden zijn belangrijke factoren voor duurzame inzetbaarheid.

Zorgvuldig ontwikkeld personeelsbeleid kan daartoe een waarborg bieden. Dit wordt als een van de belangrijkste taken gezien. Aangezien er wordt gehecht aan een breed gedragen personeelsbeleid wordt dit in nauw overleg met de verschillende deelnemers (bestuur, directeur, MR en personeel) vormgegeven.

- Functie- en taakomschrijving;
- Managementstatuut;
- Functioneringsgesprekken;
- Beoordelingsgesprekken;
- Werktijdenregeling;
- Taakinfilling commissies;
- Procedure ziekmelding;
- Taakbeleid, nota normjaartaak;
- Het ARBO-beleidsplan;
- Formatieplan.

Sinds 2012 werken we met een webapplicatie normjaartaak, waarmee we een helderder inzicht krijgen in de taken en taakverdeling binnen het team.

Van de leerkrachten wordt op pedagogisch-didactisch gebied verwacht dat zij aandacht besteden aan orde en discipline en optreden bij gedrag dat als ongewenst wordt gezien. Leerkrachten geven het goede voorbeeld. Op De CSV voelen leerkrachten zich verantwoordelijk voor alle leerlingen en hanteren allemaal dezelfde regels.

Met name door de invoering van de activiteiten uit de drie pijlers uit onze visie werken de leerkrachten één middag per week met leerlingen uit verschillende leerjaren in gecombineerde groepen. Hiermee bereiken we dat leerkrachten ervaring opdoen met het onderwijzen van verschillende leeftijdsgroepen. Ook wordt er met verschillende ogen gekeken naar talentontwikkeling van de leerlingen. Bovendien is optimale samenwerking van zowel leerkrachten als leerlingen een doel om het programma tot een succes te maken.

Er heerst een open cultuur, waar men zich openstelt om elkaar feedback te mogen geven. Niet in de laatste plaats wordt de mening van leerlingen serieus genomen. De leerkrachten zijn in staat om leerlingen datgene aan te bieden wat aansluit bij hun onderwijsbehoefte, daarin te variëren en te beogen dat leerlingen in hun bezigheden zoveel mogelijk succes ervaren om vol vertrouwen de volgende stap te gaan maken. Leerkrachten zijn bereid en in staat analyses te maken en het aanbod hierop af te stemmen

Het gezamenlijk dragen van de verantwoordelijkheid t.o.v. het totale onderwijskundige proces en de organisatie, moet deze éénpitter-school (bestuur met één school) minder kwetsbaar maken en bevordert de motivatie van het personeel.

Uiteraard wordt er alles aan gedaan om enkel en alleen bevoegd personeel groepsverantwoordelijkheid te geven. Door een goede verstandhouding met andere besturen kunnen we elkaar diensten bewijzen. Het komt ook regelmatig voor dat voormalige stagiaires op onze school, later bij op de school een aanstelling (kunnen) krijgen. Ook komt het voor dat nog net niet bevoegde medewerkers ondersteunende taken verrichten en hierdoor veel ervaring op doen op pedagogisch-didactisch en organisatorisch vlak. Vanaf het moment dat zij bevoegd zijn, kunnen zij groepsverantwoordelijkheid krijgen. Elke (nieuwe) leerkracht wordt begeleid in het meer bekwaam worden in zijn of haar taken

Door informele en formele gesprekken, klassenconsultaties en monitoren van de leerling gegevens wordt gekeken wat op maat nodig is. Op de teamagenda staan bijeenkomsten gepland; er vinden teamvergaderingen en bouwvergaderingen plaats waarin men inhoudelijk bespreekt welke onderwijskundige ambities we willen ontwikkelen en hoe we deze willen uitvoeren. Tijdens de groep- en leerling besprekingen met de intern begeleider worden resultaten geanalyseerd en doelen geformuleerd.

Op teamniveau scholen we bij tijdens studiebijeenkomsten. Daarnaast worden er per bouw studiebijeenkomsten georganiseerd. De onderwerpskeuze wordt daarbij bepaald door het veranderingsonderwerp. Daarnaast vinden er jaarlijks Kanjertraining en BHV- herhalingstrainingen plaats met het hele team.

Zowel leerkrachten als directie volgen de ontwikkelingen in het onderwijs onder andere door het lezen van de nodige vakliteratuur, het participeren in het samenwerkingsverband en het volgen van na- en bijscholingscursussen.

Aan de hand van de taken en als uitkomst van functionering/beoordelingsgesprekken kunnen gerichte meer individuele of groepswijze (na)scholingscursussen worden gevolgd. Dit gebeurt in een overleg tussen directeur en betrokkenen, waarbij beide zijden het initiatief kunnen nemen.

2.2.2 Inzet middelen werkdrukverlichting

Vanaf augustus 2018 worden extra middelen voor de vermindering van de werkdruk ontvangen. Het team heeft een vergadering belegd om met elkaar te bepalen op welke wijze zij graag zien, dat de extra middelen vermindering werkdruk ingezet dienen te worden. Unaniem hebben zij besloten dat deze middelen is zijn geheel dienen worden ingezet voor extra ondersteuning in de klas. In 2023 is het gehele hiervoor beschikbare bedrag ingezet voor extra ondersteuning in de klas.

De personeelsgeleding van de MR heeft ingestemd met deze inzet.

2.2.3 Personele bezetting

Op 31 december 2023 waren 24 personen in dienst van het bestuur, samen hadden ze een benoeming van 16,37 fte (inclusief vervanging). In de onderstaande tabel is de opbouw van het personeelsbestand op 31 december 2023 weergegeven.

Functie	wtf	personen	man	vrouw
Directie	1,00	1	0	1
Onderwijzend personeel	8,53	11	2	9
Onderwijsondersteunend personeel	6,84	12	2	10
Totaal	16,37	24	4	20

2.2.4 Zaken met personele betekenis en toekomstige ontwikkelingen

In het voorjaar van 2023 is het bestuursformatieplan 2023-2027 opgesteld en vastgesteld. De formatie voor 2023-2024 kon worden gerealiseerd binnen de kaders van de meerjarenbegroting. Op basis van de verwachte ontwikkelingen van het leerlingaantal zou dezelfde formatieve inzet ook in 2023-2024 wenselijk zijn, maar door beëindiging van de subsidies NPO en enkele andere ontwikkelingen kunnen tijdelijke contracten die op basis van de tijdelijke middelen zijn aangegaan niet worden verlengd.

Voor de komende jaren wordt geen gedwongen ontslag op bedrijfseconomische gronden verwacht.

2.2.5 Ziekteverzuim

Binnen de school schommelt het ziekteverzuim in 2023 van 6,53% (januari) tot 0% (juni, juli en december). Het gemiddelde ziekteverzuim in 2023 gemiddeld 2,43% (2022: 1%).

In onderstaande tabel is het ziekteverzuim van de school per maand weergegeven. Het voortschrijdend ziekteverzuim is het ziekteverzuim over de afgelopen 12 maanden. Het voortschrijdend verzuim van juni 2023 betreft derhalve de periode juli 2023 t/m juni 2023.

Maand	Ziektepercentage	Voortschrijdend ziektepercentage
januari	6,53	1,22
februari	6,40	1,42
maart	5,35	1,81
april	2,98	2,05
mei	1,18	2,14
juni	0,00	2,14
juli	0,00	2,13
augustus	1,27	2,24
september	2,42	2,43
oktober	1,85	2,59
november	1,18	2,67
december	0,00	2,38

2.2.6 Uitkeringen na ontslag

Het beleid van het bestuur is erop gericht dat voorkomen wordt dat personeelsleden worden ontslagen. Indien daarvan wel sprake is, zal het bestuur het betreffende personeelslid op een adequate en financieel verantwoorde manier ondersteunen in het vinden van een andere betrekking. Hierbij kan worden gedacht aan het aanbieden van een loopbaanbegeleidingstraject waarbij een nieuwe werkring buiten het onderwijs wordt gevonden.

In 2023 zijn geen uitkeringslasten voor rekening van de vereniging gekomen.

2.2.7 Professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders

Van 2012 tot augustus 2021 heeft de school subsidie ontvangen in het kader van de prestatiebox. Hier ligt een bestuursakkoord met daarin opgenomen prestatieafspraken tussen het ministerie en de PO-raad aan ten grondslag. Vanaf schooljaar 2021-2022 vervangt een bedrag per leerling voor professionalisering en begeleiding startende leraren en schoolleiders, het bedrag per leerling voor de prestatiebox. Deze bijzondere bekostiging levert een bijdrage aan de professionalisering van personeel en de begeleiding van startende leraren en schoolleiders. Het bestuur heeft samen met de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad besloten over de inzet van de middelen.

In 2023 zijn de middelen, net zoals in 2022, ingezet voor professionalisering.

2.3 Huisvesting en facilitaire zaken

Het is belangrijk voor eigentijds en goed onderwijs dat de huisvesting functioneel, inspirerend en economisch verantwoord is. Sinds 2019 zitten we in een gebouw dat hieraan ruimschoots voldoet. Het gebouw is volledig gerenoveerd en compleet nieuw ingericht. Met een groen dak, zonnepanelen, leerpleinen, een apart kook- en beeldende vorming lokaal zijn grote stappen gezet naar een duurzaam, inspirerend, functioneel en toekomstbestendig schoolgebouw. In september 2020 is de sporthal (met zwembaden) naast onze school geopend. Wij maken dus gebruik van een nieuwe eigentijdse gym-accommodatie.

Onze hoofddoelstellingen – zoals geformuleerd in het schoolplan van 2021 –2025 - voor een aantrekkelijk schoolgebouw zijn behaald:

- Goed onderhoud (MOP)
- Veilig schoolgebouw
- Binnenklimaat en hygiëne
- Zuinig met energie
- Efficiënte exploitatie
- Functionaliteit
- Inspirerend
- Duurzaam

Eind 2022 was het schoolplein gereed maar de bovenverdieping heeft destijds vertraging opgelopen bij verdere uitbreiding. Er bleek meer behoefte aan stille werkplekken en kastruimtes. Dit is verder opgepakt en afgerond in 2023.

2.3.1 (Toekomstige) ontwikkelingen

De Capelse Schoolvereniging is sinds september 2019 gehuisvest in het gebouw aan de Duikerlaan 402. Het gebouw is volledig gerenoveerd en compleet nieuw ingericht. Met een groen dak, zonnepanelen, leerpleinen, een apart kook- en een apart beeldende vorming-lokaal zijn grote stappen gezet naar een duurzaam, inspirerend, functioneel en toekomstbestendig schoolgebouw. In 2020 is de sporthal met zwembaden/gymzalen naast onze school gereedgekomen.

Een belangrijke ontwikkeling is de veranderde regelgeving aangaande de verwerking van de kosten groot onderhoud. De huidige egalisatiemethode kan niet langer gehanteerd worden in 2024. Er moest een keuze gemaakt worden tussen het activeren en afschrijven van het groot onderhoud en het opbouwen van de voorziening op basis van de componentenmethode.

Het bestuur heeft het besluit genomen op per 1 januari 2024 groot onderhoud te gaan activeren en afschrijven. Als gevolg van deze keuze zal de voorziening groot onderhoud vrijvallen ten gunste van het eigen vermogen.

2.3.2 Duurzaamheid en maatschappelijke aspecten van het ondernemen

Bij alle activiteiten die de Capelse Schoolvereniging ontplooit tracht zij aandacht te hebben voor economische, milieu- en sociale aspecten van haar omgeving. De Capelse Schoolvereniging tracht een bijdrage te leveren aan duurzaamheidsontwikkeling en het welzijn van haar medewerkers en leerlingen en omgeving, teneinde de kwaliteit van de gemeenschap te verbeteren. Zichtbaar in de keuzes die we als organisatie maken bij bijvoorbeeld inkoop en renovatie, maar ook zeker in de vorming en bewustwording van onze leerlingen. Aandacht voor goede arbeidsomstandigheden hebben we continu. We streven ernaar om een goede werkgever te zijn voor al ons personeel.

2.4 ICT en privacy

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) is de Europese privacywet. Deze wet sluit aan bij het digitale tijdperk waarin we leven. Op grond van deze wet moet zorgvuldig omgegaan worden met (digitale) persoonsgegevens.

Informatiebeveiliging en privacy (IBP) zijn dan ook twee belangrijke thema's die een school moet regelen. Onderdeel van privacy is de beveiliging van persoonsgegevens. Beide begrippen staan naast elkaar en zijn van elkaar afhankelijk.

De school ziet toe op de verwerking van persoonsgegevens en heeft een overeenkomst functionaris gegevensbescherming met Groenendijk Onderwijsconsultancy.

De Capelse Schoolvereniging is de verwerkingsverantwoordelijke in de zin van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De school heeft de volgende maatregelen genomen om de persoonsgegevens van ouders, leerlingen en medewerkers te beschermen. Persoonsgegevens van ouders/verzorgers en kinderen worden verwerkt om de verplichtingen als onderwijsinstelling te kunnen nakomen. De gegevens zijn nodig om kinderen aan te melden als leerling op de school en om de vorderingen op cognitief en sociaal-emotioneel gebied te monitoren. Daarnaast heeft de school een wettelijke verplichting om bepaalde gegevens door te sturen naar andere partijen, zoals DUO (ministerie van Onderwijs) en de leerplichtambtenaar.

De persoonsgegevens worden verwerkt op basis van de volgende grondslagen van de privacywet:

1. Toestemming.
2. Aangaan en uitvoeren van de onderwijsovereenkomst;
3. Wettelijke verplichting.
4. Vitale belangen van leerlingen te beschermen.
5. Gerechvaardigd belang behartigen.

2.5 Financieel beleid

2.5.1 Bekostigingsgrondslag

De school ontvangt één budget voor het geven van goed onderwijs: de lumpsum. Deze lumpsumbekostiging kent twee onderbouwingen: de personele lumpsum (per schooljaar) en de materiele lumpsum (per kalenderjaar). Vanaf januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd en is het aantal leerlingen op 1 februari de bekostigingsgrondslag.

Aantal leerlingen op 1 februari:

2021*	2022	2023
221	224	217

* Tot en met 2021 werd het leerlingaantal vastgesteld op 1 oktober.

2.5.2 Allocatie van middelen

Het bestuur is het bevoegd gezag van één school en maakt daardoor geen gebruik van een apart allocatiemodel. De middelen worden daar ingezet waar zij op dat moment, gezien het beleid, nodig zijn. De intentie van het bestuur is om vanuit de overheid verstrekte middelen aan te wenden voor het doel, waartoe ze verstrekt worden.

2.5.3 Onderwijsachterstanden

De school heeft in 2023 geen aanvullende bekostiging onderwijsachterstandenbeleid ontvangen.

2.5.4 Investerings en financieringsbeleid

Het beleid van de vereniging is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen. De liquide positie van de vereniging is buitengewoon goed te noemen. Er is derhalve geen aanleiding voor het aantrekken van vreemd kapitaal ten behoeve van de investeringen. De investeringen van 2023 zijn dan ook met de eigen middelen gefinancierd.

Uit de meerjarenbalans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang zal zijn om aan alle verplichtingen te voldoen. Er zal derhalve ook de komende jaren geen sprake zijn van het aantrekken van externe financiering.

2.5.5 Treasury

De vereniging heeft in 2017 een nieuwe treasurystatuut opgesteld en vastgesteld. Dit statuut is gebaseerd op het model van Verus en voldoet aan de aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016'. In 2023 is conform het statuut gehandeld.

De vereniging maakt geen gebruik van derivaten. De bankrekeningen van de vereniging zijn ondergebracht bij de ABN-AMRO. De ABN-AMRO voldoet aan de criteria zoals opgenomen in het statuut en de regeling.

In 2023 hebben geen bijzondere activiteiten op het gebied van treasury plaatsgevonden.

2.5.6 Stellige bestuurlijke voornemens

Het bestuur heeft voor 2024 geen stellige voornemens met grote financiële impact anders dan de voornemens zoals zijn opgenomen bij de diverse onderdelen. Er zijn eveneens in 2024 nog geen bestuursbesluiten genomen die een belangrijke wijziging van het beleid betekenen of die een grote financiële impact hebben welke nog niet is begroot.

2.5.7 Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

De afgelopen jaren heeft het onderwijs vaak de politieke aandacht gekregen in verband met de werkdruk en het toenemende lerarentekort. Het lerarentekort wordt steeds duidelijker merkbaar. De komende jaren zal het waarschijnlijk steeds moeilijker worden om vervangers te vinden. Dit betekent dat maatregelen nodig zijn om hier een oplossing voor te vinden.

Het Nederlands burgerschapsonderwijs staat al jaren hoog op de politieke en de publieke agenda. Zo is sinds 2006 officieel in de Wet op het primair onderwijs opgenomen dat scholen een burgerschapstaak moeten vervullen. De precieze invulling van deze burgerschapstaak is echter, sinds het bestaan van deze wet, vrij geweest. Scholen hebben altijd veel ruimte en vrijheid gekregen om hun burgerschapstaak zelf in te vullen. Dit is in lijn met het idee van vrijheid van onderwijs. Scholen mogen vanuit hun eigen levensbeschouwelijke visie lesgeven, en bij deze verschillende visies horen ook allerlei uiteenlopende ideeën over wat goed burgerschap inhoudt.

De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen. De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie. Op de CSV wordt actief burgerschap vertaald in het onderwijs door de volgende activiteiten:

- Goede doelenweek: Groep 8 kiest een goed doel en organiseert zelfstandig een 'goede doelenweek'. Het doel zal uitgedragen worden en alle leerlingen worden in de gelegenheid gesteld een bijdrage te leveren. Vanuit school wordt daarnaast nog één goed doel gekozen; dit kan ook op initiatief van een ouder, leerkracht of individuele leerling zijn.
- Spreekbeurten: Spreekbeurten zijn gekoppeld aan het taalonderwijs.
- Bezoek senioren: Tijdens Kerst en Pasen, maar ook op andere momenten wordt een bezoek afgelegd aan seniorenhuizen in de nabije omgeving van school. In overleg met het huis, kan gezongen worden of een andere activiteit. Goed overleg vooraf met betrekking tot verwachtingen.
- Herdenking 4 mei: De herdenking wordt door de school georganiseerd.
- Veteranen in de klas: Gastles door oud-militairen.
- Staatsinrichting: Staatsinrichting maakt deel uit van de methode Geschiedenis en Nieuwsbegrip. Indien mogelijk sluiten we ook aan bij de plaatselijke en landelijke politieke ontwikkelingen. Lessen Democratie.

Een ander onderdeel dat steeds meer aandacht krijgt en vraagt is sociale veiligheid. Vanaf 2022 is dat ook één van de maatschappelijk thema's. Dat zijn onderwerpen die door het ministerie van OCW worden aangewezen en verplicht moeten worden opgenomen in het bestuursverslag. De school zal hier de nodige aandacht aan blijven geven.

Conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs heeft de Minister van OCW de volgende relevante politieke en/of maatschappelijke thema's aangewezen voor 2023 waarover in dit bestuursverslag is gerapporteerd:

- Strategisch personeelsbeleid;
- Passend onderwijs;
- Allocatie van middelen;
- Onderwijsachterstanden;
- Nationaal Programma Onderwijs;
- Sociale veiligheid.

Tot slot is de vorming van het nieuwe kabinet een punt van aandacht. Zeker omdat naar verwachting het komende kabinet moet gaan bezuinigen. De vraag hierbij is wat de aanstaande kabinetswisseling en de noodzaak om te bezuinigen te betekenen heeft voor de onderwijssector.

3. Verslag intern toezicht

Het toezichthoudend bestuur bestaat uit de volgende leden:

- J. van Meggelen, voorzitter
- Mevr. N.N. Janssen, secretaris
- Dhr. J. Frieser, penningmeester
- Dhr. D.D. Polders
- Mevr. P.M. Kleijbeuker

Het toezichthoudend bestuur is onbezoldigd.

Het toezichthoudend bestuur is belast met het toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden van het dagelijks bestuur en staat het dagelijks bestuur met raad terzijde. Het bestuur vormt volgens de Wet op het Basisonderwijs het bevoegd gezag voor onze basisschool. De dagelijkse leiding is door het bestuur overgedragen aan de directeur van de school. Het bestuur stuurt op hoofdlijnen en richt zich op het bepalen van de kaders voor het beleid. Het toezichthoudend bestuur is belast met:

- a het goedkeuren van de begroting en het jaarverslag en, indien van toepassing, het strategisch meerjarenplan van de school;
- b het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur en afwijkingen van die code;
- c het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de school;
- d het aanwijzen van de accountant;
- e het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden, bedoeld onder a tot en met d, in het jaarverslag.

Het bestuur houdt toezicht op het door de directeur uitgevoerde beleid. De directeur licht het gevolgde beleid op de volgende strategische doelen aan het bestuur toe:

- Onderwijs
- Zorg
- Kwaliteit
- Financiën & schoolgebouw
- Communicatie

Dit noemen wij het toetsingskader van het bestuur. Bij de toelichting worden middelen als managementrapportages, tevredenheidsonderzoeken, 360° feedback, diverse evaluaties en trendanalyses ingezet.

De toezichthouders hebben kennis genomen van deze verantwoordingsrapportage en daarover vragen gesteld ter vergadering en waar nodig ook meegedacht en adviezen gegeven aan de bestuurders. Een concreet voorbeeld betreft de te maken beleidskeuzes in het kader van de meerjarenbegroting en vraagstukken op het gebied van personeel.

Het toezichthoudend bestuur vergadert minstens zes maal per schooljaar met de directeur. Daarnaast bestaan er verschillende contactmomenten tussen de directeur en de afzonderlijke bestuursleden betreffende specifieke zaken uit hun portefeuille. Hierbij zal de functiescheiding tussen beide, zoals deze er nu is, blijvend in acht worden genomen.

Er bestaat een nauwe samenwerking met de Medezeggenschapsraad. Ten minste twee maal per schooljaar wordt gezamenlijk vergaderd door bestuur, directie en medezeggenschapsraad.

Tijdens de verschillende vergaderingen zijn naast de o.a. de volgende gespreksonderwerpen aan de orde gekomen. Er is gesproken over de Code Goed Bestuur, namelijk of de vereniging aan alle punten van de nieuwe code Goed bestuur van de PO Raad en hoe gaat hier invulling aan is gegeven.

Bovendien hebben de toezichthouders het jaarverslag goedgekeurd, hebben de begroting en het formatieplan 2024 goedgekeurd en hebben gedurende het jaar toezicht gehouden op financiële verantwoording van de verbouwing.

Daarnaast hebben de toezichthouders specifiek toezicht gehouden op de besteding van de NPO-gelden en de overige publieke gelden, evenals de financiële voortgang van de lopende projecten. Door de penningmeester is hierover periodiek gerapporteerd aan de toezichthouders waarbij toezichthouders concreet hebben vastgesteld dat de middelen juist zijn besteed en waar nodig vragen hebben gesteld ter verduidelijking. De toezichthouders concluderen dat de rijksbijdragen op doelmatige wijze zijn besteed ten behoeve van het onderwijs en dat aan de wettelijke voorschriften is voldaan. De toezichthouders hebben wel geconstateerd dat er sprake is van bovenmatig vermogen. Hierop is besloten een opdracht te geven aan bestuurders en directeur om een plan op te stellen dit bovenmatig vermogen in de komende jaren af te bouwen tot een acceptabel niveau. Dit is inmiddels opgepakt en verwerkt in de nieuwe meerjarenbegroting 2024-2028.

Het toezichthoudend bestuur vindt dat er in 2023 een bijdrage is geleverd aan het realiseren van de doelstellingen zoals deze zijn opgenomen in het strategisch beleidsplan 2021-2025. De rijksbijdragen zijn op doelmatige wijze besteed ten behoeve van het onderwijs. Aan de wettelijke voorschriften is voldaan.

4. Verantwoording van de financiën

4.1 Balans per 31 december 2023

Onderstaand is de balans van 31 december 2023 opgenomen. Deze is vergeleken met de balans van 31 december 2022. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	€ 492.180	€ 486.404	Eigen vermogen	€ 1.023.325	€ 1.108.804
Vorderingen	€ 66.705	€ 96.400	Vorzieningen	€ 423.313	€ 326.357
Liquide middelen	€ 1.094.789	€ 1.055.132	Kortlopende schulden	€ 207.036	€ 202.775
Totaal activa	€ 1.653.674	€ 1.637.936		€ 1.653.674	€ 1.637.936

Toelichting op de balans:

Activa

materiële vaste activa

In 2023 is in totaal € 66.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Hiervan had € 38.000 betrekking op (school)meubilair en € 23.000 op de aanschaf van nieuwe leermiddelen. Daarnaast is er nog geïnvesteerd in het terrein (het hekwerk rondom de school) en installaties. De afschrijvingslasten bedroegen € 60.000. De investeringen waren € 6.000 hoger dan de afschrijvingslasten waardoor de boekwaarde van de materiële vaste activa met dit bedrag is gestegen

vorderingen

De vorderingen zijn € 30.000 lager dan op 31 december 2022. Dit komt met name doordat er eind 2022 een vordering was i.v.m. een nog te betalen transitievergoeding. Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden. Er is derhalve geen voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

liquide middelen

De omvang van de liquide middelen neemt € 40.000 toe, ondanks het negatieve resultaat. Dit komt door een relatief sterke daling van de vorderingen en een forse stijging van de voorzieningen. Zie hiervoor de toelichting bij de respectievelijk de vorderingen en de voorzieningen.

Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Passiva

eigen vermogen

Het negatieve resultaat van € 85.000 is onttrokken aan het eigen vermogen. Het eigen vermogen bedraagt op 31 december 2023 in totaal € 1.023.000. Het eigen vermogen van de vereniging bestaat uit een algemene reserve en een bestemmingsreserve privaat.

Bij de resultaatverdeling is € 83.000 aan de algemene reserve onttrokken. Ultimo 2023 bedraagt de algemene reserve € 800.000.

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit positieve resultaten op het private deel van de exploitatie. De private exploitatie bestaat momenteel alleen uit de afschrijvingslasten op de eigen

bijdrage aan de verbouwing. Deze lasten bedroegen € 3.000. Dit bedrag is ten laste van de private reserve gebracht. De private reserve bedraagt op 31 december 2023 € 223.000.

voorzieningen

De vereniging heeft twee voorzieningen, nl. een jubileumvoorziening en een voorziening groot onderhoud.

De jubileumvoorziening is bedoeld ter dekking van de gratificaties bij een 25- of 40-jarig dienstverband. In 2023 zijn jubileumgratificaties betaald. Derhalve is er € 3.000 onttrokken aan deze voorziening. In 2023 is per saldo € 3.000 toegevoegd aan de voorziening. De voorziening bedraagt op 31 december 2023 € 13.000.

De voorziening groot onderhoud is bedoeld ter dekking en egalisatie van de lasten van het groot onderhoud. In 2023 is op basis van het meerjarenonderhoudsplan € 97.000 aan de voorziening toegevoegd. Er is niets onttrokken aan de voorziening groot onderhoud gedurende 2023. De voorziening bedraagt op 31 december 2023 € 410.000.

kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan voor 61% uit salaris gebonden schulden zoals af te dragen loonheffing en pensioenpremies en het nog te betalen vakantiegeld. Deze schulden worden eind januari respectievelijk eind mei betaald. De salaris gebonden schulden zijn € 26.000 hoger dan eind 2022 en bedragen op 31 december 2023 in totaal € 123.000.

De overige kortlopende schulden zijn in totaal € 22.000 lager dan op 31 december 2022. Dit heeft te maken met de scherpe daling van de kortlopende schulden uit de nog te betalen facturen. Destijds waren deze schulden hoger vanwege de grotere hoeveelheid werkzaamheden dan normaal in die periode.

4.2 Analyse resultaat 2023

De begroting van 2023 liet een positief resultaat zien van € 28.000. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat in boekjaar 2023 van € 85.000, een verschil van € 114.000 met de begroting. Het positieve resultaat over het boekjaar 2022 bedroeg € 41.000.

Het verschil kan hoofdzakelijk verklaard worden door doordat er de lasten sneller zijn gestegen dan de baten. Met name de personele lasten en de overige lasten zijn aanzienlijk toegenomen.

Analyse resultaat ten opzichte van begroting en ten opzichte van vorig boekjaar

In de volgende tabel een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2023 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2022.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	1.643.061	1.559.403	83.658	1.580.513	62.548
Overige overheidsbijdragen	8.417	9.000	-583	7.535	882
Overige baten	136.644	136.000	644	154.328	-17.684
Totaal baten	1.788.122	1.704.403	83.719	1.742.376	45.746
Lasten					
Personele lasten	1.373.436	1.224.296	-149.140	1.224.348	-149.088
Afschrijvingen	60.218	65.677	5.459	58.518	-1.700
Huisvestingslasten	208.153	193.228	-14.925	190.259	-17.894
Overige lasten	237.610	189.650	-47.960	225.379	-12.231
Totaal lasten	1.879.417	1.672.851	-206.566	1.698.504	-180.913
Saldo baten en lasten	-91.295	31.552	-122.847	43.872	-135.167
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	5.816	-	5.816	129	5.687
Financiële lasten	-	3.500	3.500	3.047	3.047
Totaal financiële baten en lasten	5.816	-3.500	9.316	-2.918	8.734
Totaal resultaat	-85.479	28.052	-113.531	40.954	-126.433

Toelichting op de staat van baten en lasten:

rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen bestaan uit de reguliere en de overige subsidies van het ministerie van OCW en de vergoeding van het samenwerkingsverband. In 2023 werd voor gemiddeld 224 leerlingen bekostiging ontvangen. Dit betekent een daling van 3 leerlingen ten opzichte van 2022.

De rijksbijdragen OCW zijn € 72.000 hoger dan begroot en € 125.000 hoger dan in 2022 ontvangen. Dit is met name veroorzaakt door een stijging van de rijksbijdragen om de loonkloof te dichten vanwege de nieuw afgesloten CAO in 2023. Daarnaast zijn de rijksbijdragen ook gestegen vanwege de jaarlijkse loon- en prijsbijstelling (indexatie).

De overige subsidies van het ministerie zijn nagenoeg gelijk aan het begrote bedrag. Vergeleken met 2022 is het ontvangen bedrag aan overige subsidies fors gedaald, namelijk met € 74.000. Dit komt door het aflopen van de NPO-subsidie per 31 juli 2023. In 2023 is nog slechts voor 7 maanden NPO-subsidie ontvangen, terwijl in 2022 de aanvullende subsidie over het gehele jaar is ontvangen.

De vergoeding van het Samenwerkingsverband was in 2023 in totaal € 11.000 hoger dan begroot. Dit heeft te maken met een nabetaling in december die niet voorzien was in de begroting. Het ontvangen bedrag in 2023 is nagenoeg gelijk aan het bedrag in 2022.

overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen betreffen de gemeentelijke vergoeding voor de gymzaal. Er is € 1.000 minder ontvangen dan begroot en € 1.000 meer dan in 2022.

overige baten

Aan overige baten is in de begroting rekening gehouden met ouderbijdragen en opbrengsten uit huur en medegebruik. Uiteindelijk is er in totaal € 1.000 meer ontvangen dan begroot en € 18.000 minder dan in 2022.

Aan ouderbijdragen is € 15.000 minder ontvangen dan begroot. Daartegenover staat o.a. een bonus van het Vervangingsfonds (€ 13.000). Per saldo is het verschil met de begroting marginaal. Het verschil met 2022 komt met name door lagere opbrengsten uit ouderbijdrage (€ 18.000).

personele lasten

De personele lasten bestaan uit de loonkosten en de overige personele lasten. Het verschil met de begroting en het afgelopen boekjaar is in totaal € 149.000.

De lonen en salarissen zijn € 125.000 hoger dan begroot en € 129.000 hoger dan gerealiseerd in 2022. In de begroting was uitgegaan van een formatieve inzet, exclusief vervangingen, van gemiddeld 15,38 fte. De werkelijke inzet, inclusief vervangingen, bedroeg 16,36 fte (2022: 15,29 fte). Aan uitkeringen is in 2023 € 35.000 ontvangen (2022: € 51.000).

De loonkosten zijn eveneens hoger door de hogere salarissen als gevolg van de nieuw afgesloten cao in 2023. De loonverhoging bedroeg 10% vanaf 1 juli 2023.

De overige personele lasten waren € 24.000 hoger dan begroot en € 20.000 hoger dan gerealiseerd in 2022. De stijging ten opzichte van de begroting is met name veroorzaakt doordat de nascholingskosten veel hoger zijn dan begroot. De nascholingskosten bedragen € 83.000, terwijl in de begroting rekening was gehouden met een bedrag van € 30.000. Er zijn wel minder kosten voor de inhuur van derden gemaakt dan begroot (-€ 30.000).

Het verschil met 2022 kan worden verklaard door de gestegen nascholingskosten en toegenomen kosten inhuur derden gedurende 2023.

afschrijvingen

De afschrijvingslasten zijn € 5.000 lager dan begroot vanwege lagere investeringen. Er was in de begroting 2023 rekening gehouden met € 180.000 aan investeringen. Uiteindelijk is € 66.000 gerealiseerd. De afschrijvingslasten waren € 2.000 hoger dan in 2022.

huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 15.000 hoger dan begroot en € 18.000 hoger dan in 2022. Met name de kosten energie en water en de schoonmaakkosten waren hoger dan begroot. Het verschil met 2022 kan eveneens hoofdzakelijk worden verklaard door aanzienlijke toename van de energielasten.

overige instellingslasten

De overige lasten bestaan uit administratie en beheerlasten, uit de lasten inventaris en apparatuur, uit de lasten leer- en hulpmiddelen en uit overige lasten. In totaal waren deze kosten € 48.000 hoger dan begroot en € 12.000 hoger dan in 2022 gerealiseerd.

Overige lasten	2023	Begroot 2023	2022
Administratie en beheerlasten	54.510	52.650	44.525
Inventaris en apparatuur	3.591	5.000	3.189
Leer- en hulpmiddelen	59.427	48.000	51.505
Overige	120.082	84.000	126.160
Totaal overige lasten	237.610	189.650	225.379

De administratie en beheerlasten waren hoger dan begroot en hoger dan in 2022. De verhoging ten opzichte van de begroting komt met name doordat er meer kosten gemaakt zijn voor de controle van de jaarrekening door de accountant. De verhoging ten opzichte van 2022 wordt eveneens veroorzaakt door de hogere accountantskosten, naast de gestegen kosten bestuurs- en managementondersteuning.

In 2023 is minder uitgegeven aan inventaris en apparatuur dan begroot, maar (iets) meer dan in 2022.

De leer- en hulpmiddelen zijn hoger dan begroot en hoger dan in 2022. In 2023 is minder aan leermiddelen uitgegeven, maar meer aan verbruiksmateriaal. De kosten voor ICT waren in 2023 lager dan begroot en nagenoeg gelijk aan de kosten in 2022.

De verhoging van de overige overige lasten ten opzichte van de begroting is met name veroorzaakt doordat er meer uitgegeven is aan bijzondere activiteiten en buitenschoolse activiteiten. Daarnaast was er in de begroting geen rekening gehouden met kosten voor het schoolzwemmen.

financiële baten en lasten

Voor 2023 was rekening gehouden met € 3.500 aan rentelasten. Uiteindelijk zijn er geen rentelasten gerealiseerd. Wel is er € 6.000 aan rentebaten ontvangen terwijl hier geen rekening mee is gehouden in de begroting.

5. Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de vereniging. Hiermee wordt een beeld gegeven van de continuïteit van de vereniging.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van volledige doorcentralisatie van de huisvesting. De opgenomen vooruitblik heeft derhalve betrekking op de voorgeschreven drie jaar.

5.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen 1 februari	224	217	215	215	215
Personele bezetting in FTE per 31 december					
Bestuur / Management	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Personeel primair proces	6,94	8,53	9,09	9,09	9,09
Ondersteunend personeel	7,04	6,84	5,04	5,04	5,04
Totaal personele bezetting	14,98	16,37	15,13	15,13	15,13
Aantal leerlingen / totaal personeel	14,95	13,26	14,21	14,21	14,21
Aantal leerlingen / personeel primair proces	32,28	25,44	23,65	23,65	23,65

Ontwikkeling van het leerlingaantal

Op basis van het aantal kinderen in het voedingsgebied en de verwachte in- en uitstroom de komende jaren, wordt voor de komende jaren een stabiel leerlingenaantal verwacht.

Ontwikkeling opbouw personele bezetting

Voor de personele bezetting wordt ervan uitgegaan dat het aantal fte de komende jaren ongeveer gelijk zal blijven. In 2024 wordt nog wel een daling verwacht van het aantal fte OOP door het niet verlengen van tijdelijke contracten. Het aantal fte OP neemt licht toe in 2024.

Er zijn jaarlijks twee momenten waarop beslissingen genomen kunnen worden over de omvang van de personeelsformatie. Bij zowel het opstellen van de meerjarenbegroting als het formatieplan vindt een afweging plaats tussen beschikbare middelen en lasten bij ongewijzigd beleid.

5.2 Ontwikkeling van de meerjarenbegroting

In januari 2024 is een meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2024-2026 die vastgesteld is door het bestuur na goedkeuring van het toezichthoudend bestuur. Er is niet met meerdere scenario's gewerkt. De meest invloedrijke factor in de meerjarenbegroting is het leerlingenaantal. Bij een hoger dan verwacht leerlingenaantal ontstaat mogelijk ruimte voor hogere formatieve inzet. Bij een lager leerlingenaantal zal worden bekeken of de formatieve inzet moet worden verlaagd of dat een groter deel van het eigen vermogen zal worden ingezet.

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Baten					
Rijksbijdragen	€ 1.580.513	€ 1.643.061	€ 1.561.635	€ 1.528.196	€ 1.519.808
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 7.535	€ 8.417	€ 9.000	€ 9.000	€ 9.000
Overige baten	€ 154.328	€ 136.644	€ 116.000	€ 116.000	€ 116.000
Totaal baten	€ 1.742.376	€ 1.788.122	€ 1.686.635	€ 1.653.196	€ 1.644.808
Lasten					
Personeelslasten	€ 1.224.348	€ 1.373.436	€ 1.407.732	€ 1.381.432	€ 1.401.847
Afschrijvingen	€ 58.518	€ 60.218	€ 51.787	€ 53.894	€ 57.219
Huisvestingslasten	€ 190.259	€ 208.153	€ 112.400	€ 112.400	€ 112.400
Overige lasten	€ 225.379	€ 237.610	€ 236.750	€ 236.750	€ 236.750
Totaal lasten	€ 1.698.504	€ 1.879.417	€ 1.808.669	€ 1.784.476	€ 1.808.216
Saldo baten en lasten	€ 43.872	€ -91.295	€ -122.034	€ -131.281	€ -163.408
Financiële baten	€ 129	€ 5.816	€ 6.000	€ 2.000	€ 2.000
Financiële lasten	€ 3.047	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo financiële baten en lasten	€ -2.918	€ 5.816	€ 6.000	€ 2.000	€ 2.000
Totaal Resultaat	€ 40.954	€ -85.479	€ -116.034	€ -129.281	€ -161.408

Toelichting op de meerjarenbegroting:

De rijksbijdragen zullen de komende jaren iets dalen. De rijksbijdragen zijn gebaseerd op de normbedragen van eind 2023. Er is een voorschot genomen op een in 2024 verwachte verhoging van de rijksbijdrage op basis van de macro-economische verwachtingen. De bekostiging is met 3,93% verhoogd om de reeds doorgevoerde loonstijging als gevolg van de cao-wijziging te compenseren. Naast de genoemde 3,93% is er geen rekening gehouden met verhoging van de normbedragen. Tegenover een (verdere) verhoging van de normbedragen staat meestal een (verdere) verhoging van de loonkosten van een vergelijkbare omvang.

De NPO-gelden zijn in bovenstaand overzicht opgenomen tot en met juli 2023. Vanaf dat moment worden er geen NPO-gelden meer ontvangen. Het vervallen van deze aanvullende vergoeding zorgt voor een daling van de rijksbijdragen in 2024 (t.o.v. 2023). Ook zorgt een daling in het leerlingaantal in 2023 voor een afname van de rijksbijdragen in 2024. Er wordt voor 7 leerlingen minder bekostiging ontvangen vergeleken met 2023. In 2024 wordt nog een zeer beperkte afname van het leerlingaantal verwacht. De jaren daarna blijft het leerlingaantal constant. Dat heeft een stabiliserend effect op de hoogte van de rijksbijdragen.

In 2025 en 2026 wordt tevens minder bekostiging ontvangen omdat rekening is gehouden met een halvering van de subsidie professionalisering en begeleiding starters en schoolleider vanaf 2025. Tot slot speelt ook de overgangsbekostiging i.v.m. de vereenvoudiging van de bekostiging een rol bij de dalende rijksbijdragen. In 2024 wordt naar verwachting nog ongeveer € 17.500 ontvangen aan overgangsgelden. In 2026 zijn deze volledig afgebouwd.

Kortom, de rijksbijdragen nemen de komende jaren jaarlijks af. Vooral omdat in de meerjarenbegroting rekening is gehouden met het aflopen (of halveren) van enkele aanvullende subsidies in 2023, 2024 en 2025. Ook de daling van het leerlingenaantal in 2023 heeft een negatief effect op de bekostiging in 2024.

De overige overheidsbijdragen betreft de gemeentelijke vergoeding voor de gymzaal.

Bij de overige baten wordt rekening gehouden met de opbrengsten uit huur en medegebruik. Deze zijn op hetzelfde niveau begroot als voorgaande jaren. Daarnaast wordt rekening gehouden met ouderbijdragen. Deze zijn (iets) lager begroot vanwege o.a. het dalend leerlingenaantal.

De personele lasten zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen formatieve inzet. Er wordt rekening gehouden met de periodieke loonsverhoging in augustus voor personeelsleden die nog niet het eind van hun schaal hebben bereikt. Daarnaast werkt de loonsverhoging van 10% per 1 juli 2023 door gedurende het gehele jaar in 2024 en de daaropvolgende jaren. In 2023 had de desbetreffende loonverhoging slechts betrekking op 6 maanden.

Onder de overige personele lasten wordt rekening gehouden met € 35.000 voor nascholing de komende jaren. Hiermee wordt voldaan aan het in de cao opgenomen minimumbedrag per fte. De kosten inhuur derden zijn aanzienlijk lager begroot vanwege de tijdelijke trajecten/projecten in 2023.

Voor de afschrijvingen is uitgegaan van de bestaande afschrijvingslasten en daaraan zijn de afschrijvingslasten van de nieuwe investeringen toegevoegd. De lasten dalen in 2024 vanwege lagere ICT-gerelateerde afschrijvingslasten. De jaren daarna stijgen de afschrijvingslasten in toenemende mate. Dit heeft te maken met de wijziging van de verwerking van de kosten groot onderhoud. De huidige egalisatiemethode kon niet langer gehanteerd worden in 2024. Er moest een keuze gemaakt worden tussen het activeren en afschrijven van het groot onderhoud en het opbouwen van de voorziening op basis van de componentenmethode. Het bestuur heeft het besluit genomen op per 1 januari 2024 het groot onderhoud te gaan activeren en afschrijven. Dit betekent dat de uitgevoerde werkzaamheden groot onderhoud geactiveerd moeten worden.

De huisvestingslasten zijn grotendeels gebaseerd op de historische lasten. Doordat de dotatie aan de onderhoudsvoorziening niet langer is opgenomen in de begroting vanwege de keuze voor het activeren van het groot onderhoud, nemen de totale huisvestingslasten onder de streep aanzienlijk af.

De overige lasten zijn gebaseerd op de historische lasten, waarbij zoveel mogelijk rekening is gehouden met de laatste ontwikkelingen.

Er in beperkte mate rekening gehouden met financiële baten vanwege de opgelopen rente op spaar- en banktegoeden.

5.3 Ontwikkeling van de balanspositie

Hieronder een uiteenzetting van de balanspositie.

	Werkelijk		Prognose		
	2022	2023	2024	2025	2026
Activa					
Materiële vaste activa	€ 486.404	€ 492.180	€ 460.393	€ 467.249	€ 473.280
Totaal vaste activa	€ 486.404	€ 492.180	€ 460.393	€ 467.249	€ 473.280
Vorderingen	€ 96.400	€ 66.705	€ 65.000	€ 65.000	€ 65.000
Liquide middelen	€ 1.055.132	€ 1.094.789	€ 1.013.212	€ 880.074	€ 715.635
Totaal vlottende activa	€ 1.151.532	€ 1.161.494	€ 1.078.212	€ 945.074	€ 780.635
Totaal Activa	€ 1.637.936	€ 1.653.674	€ 1.538.605	€ 1.412.323	€ 1.253.915
Passiva					
Algemene reserve	€ 882.490	€ 799.829	€ 1.097.791	€ 972.515	€ 815.112
Bestemmingsreserves	€ 226.314	€ 223.496	€ 219.491	€ 215.485	€ 211.480
Totaal eigen vermogen	€ 1.108.804	€ 1.023.325	€ 1.317.282	€ 1.188.000	€ 1.026.592
Voorzieningen	€ 326.357	€ 423.313	€ 16.323	€ 19.323	€ 22.323
Kortlopende schulden	€ 202.775	€ 207.036	€ 205.000	€ 205.000	€ 205.000
Totaal passiva	€ 1.637.936	€ 1.653.674	€ 1.538.605	€ 1.412.323	€ 1.253.915

Toelichting op de balans:

De ontwikkeling van de balanspositie is gebaseerd op de meerjarenbegroting 2024-2026 en heeft de balans per 31 december 2023 als uitgangspunt.

De omvang van de balans zal de komende jaren afnemen vanwege de verwachte negatieve resultaten. Hoewel het gaat om prognosecijfers kan worden gesteld dat de kengetallen ook de komende drie jaren nog ruim boven de signaleringswaarden van de inspectie liggen.

Kengetallen	2024	2025	2026	Signaleringswaarde inspectie
Solvabiliteit 2	0,87	0,85	0,84	risico indien lager dan 30%
Liquiditeit	5,26	4,61	3,81	risico indien lager dan 1,50
Rentabiliteit	-0,07	-0,08	-0,10	n.v.t.
Weerstandsvermogen	0,78	0,72	0,62	n.v.t.
Normatief eigen vermogen	1,53	1,34	1,12	Zie kopje "normatief EV"

Voor 2024 wordt rekening gehouden met investeringen in o.a. ICT, groot onderhoud en leermiddelen. De investeringen zijn alle jaren min of meer gelijk aan de afschrijvingslasten waardoor de boekwaarde van de materiële vaste activa rond hetzelfde niveau schommelt.

De hoogte van de vorderingen is lastig te voorspellen. Op 31 december 2023 was er geen sprake van incidenteel hoge of lage vorderingen. De omvang van de vorderingen is in de toekomstbalans dan ook gelijk gehouden aan de stand van eind 2023.

De wijziging van de omvang van de liquide middelen wordt bepaald door de mutaties bij de andere balansposten. Zie de ontwikkeling van de liquide middelen in de bovenstaande toekomstbalans. Met name het resultaat en de investeringen versus de afschrijvingen en de onttrekkingen uit de voorziening zijn van invloed op de liquide positie. Voor de komende jaren wordt een daling verwacht van de omvang van de liquide middelen. Hoofdzakelijk door de begrote negatieve resultaten. De

omvang van de liquide middelen zal alle jaren voldoende zijn om aan alle verplichtingen te voldoen en ligt ruim boven de minimale omvang van € 100.000, dat als signaleringswaarde door de inspectie gehanteerd wordt.

De begrote resultaten zijn met het eigen vermogen verrekend. Voor de bestemmingsreserve privaat wordt rekening gehouden met de jaarlijkse afschrijvingslasten op de eigen bijdrage aan de verbouwing. Het eigen vermogen neemt toe in 2024, ondanks het begrote negatieve resultaat. De reden hiervoor is de vrijval van de onderhoudsvoorziening ten gunste van het eigen vermogen.

Bij de jubileumvoorziening wordt alleen rekening gehouden met een jaarlijkse dotatie. Er wordt geen rekening gehouden met te betalen jubileumgratificaties omdat die sterk bepaald worden door wijzigingen in de formatieve inzet.

De onderhoudsvoorziening valt in 2024 volledig vrij, aangezien vanaf 1 januari het groot onderhoud wordt geactiveerd. Er is derhalve geen rekening gehouden met dotaties noch onttrekkingen.

De hoogte van de kortlopende schulden is, net zoals de hoogte van de vorderingen, lastig te voorspellen. Deze hoogte is sterk afhankelijk van het moment waarop de facturen worden ontvangen. Op 31 december 2023 was er geen sprake van incidenteel hoge of lage kortlopende schulden. De omvang van de kortlopende schulden is in de toekomstbalans dan ook gelijk gehouden aan de stand van eind 2023.

6. Overige rapportages

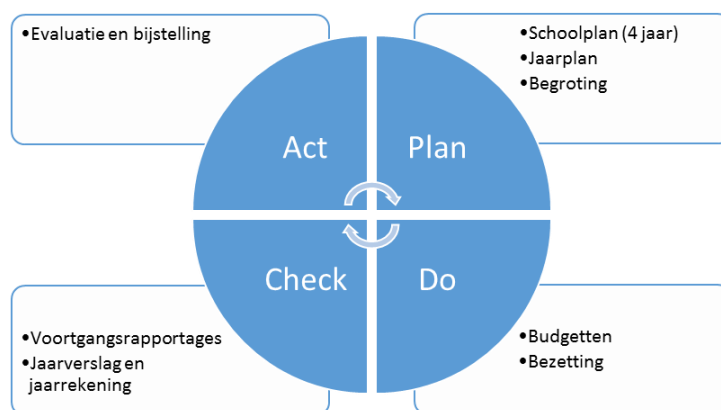
6.1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem heeft als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van de wet- en regelgeving.

De vereniging heeft de administratieve organisatie (financieel, personeel en salaris) uitbesteed aan Dyade Onderwijsbedrijfsvoering BV. De afspraken zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA).

De school beschikt over een schoolplan waarin de doelstellingen voor een periode van vier jaar beschreven zijn. Het schoolplan wordt uitgewerkt in jaarplannen. In deze jaarplannen worden concrete plannen genoemd die ervoor zorgen dat de in het schoolplan gestelde doelen behaald worden. De jaarplannen worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De financiële vertaling van de plannen is opgenomen in de begroting.

De vereniging heeft een goed werkende planning en control cyclus. Er zijn twee financiële planningsinstrumenten, de begroting en het bestuursformatieplan. Hierbij is de begroting leidend en wordt het bestuursformatieplan gebaseerd op de begroting. Gedurende het jaar worden er financiële rapportages gemaakt om budgetuitputting te volgen. Op deze manier wordt scherp gemonitord of inkomsten en uitgaven in lijn zijn met de begroting zodat financiële tegenvallers tijdig bijgesteld kunnen worden. De control instrumenten zijn de periodieke rapportages en de jaarrekening.

Figuur 1: Planning en control cyclus

Het bestuur houdt gedurende het jaar toezicht op het uitgevoerde beleid aan de hand van de periodieke rapportages. Na afloop van het jaar wordt de jaarrekening opgemaakt die vastgesteld wordt door het bestuur en gecontroleerd wordt door de externe accountant.

Aanbevelingen uit de management letter van de externe accountant worden opgevolgd.

6.2 Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicomanagement is onderdeel van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. De belangrijkste beheersingsmaatregel is de planning en control cyclus. Risico's die goed in te schatten zijn, worden in de meerjarenbegroting verwerkt.

Het bestuur van de vereniging heeft een risicoanalyse opgesteld. Op basis van deze analyse is een inschatting gemaakt van de benodigde financiële buffer.

De risicoanalyse wordt periodiek herzien. De risicoanalyse is ook regelmatig punt van overleg in de bestuursvergadering.

In de risicoanalyse is op zes deelgebieden geïnventariseerd wat de kans van optreden van het risico is en wat de impact is. Op basis daarvan is bepaald welke risico's het grootste zijn en wat de totale risicoscore voor de vereniging is.

De scores op de deelgebieden zijn:

Risicofactoren	effecten (tussen 1 en 4)	kans (tussen 1 en 4)	risico
Leerlingen	1,3	2,0	3
Onderwijskwaliteit	1,3	2,5	3
Personeel	1,9	1,6	3
Organisatie	2,8	2,2	6
Huisvesting	2,0	2,0	4
Inventaris	1,5	1,0	2
Totaal	1,8	1,9	3

De grootste risico's worden gezien bij de organisatie. Hieronder vallen de volgende risicofactoren:

Omschrijving	risico
Kwaliteit van de leiding	5
Kwaliteit beleidsplannen	6
Stabiliteit	10
Kwaliteit van de processen	6
Functiedifferentiatie	4
Werking administratieve organisatie / Interne Controle	6

Met name het zorgen voor stabiliteit is één van de belangrijke aandachtspunten om de risico's te verlagen. Bij een totale score van 3 geeft aan dat de school relatief laag scoort. De score valt in de categorie laag-midden. Bij deze categorie hoort een weerstandsvermogen van tussen de 10% en 15%. Het weerstandsvermogen is hoger dan de gewenste minimale omvang.

Hierna worden de voornaamste risico's en onzekerheden beschreven:

- Voor de komende jaren wordt (blijvende) schaarste op de arbeidsmarkt verwacht. Het risico dat geen goede vervangers kunnen worden gevonden wordt hierdoor steeds groter. Bij natuurlijk verloop is het risico dat dit niet kan worden opgevangen, doordat bijvoorbeeld voor bepaalde groepen moeilijker goede leerkrachten kunnen worden gevonden. Daarnaast geeft dit het risico dat leerkrachten makkelijker elders een

benoeming kunnen krijgen waardoor er meer verloop is, dat ook moet worden opgevangen in kwantitatieve en kwalitatieve zin.

- De toegenomen regelgeving waardoor het voor een klein vrijwilligersbestuur lastig is om aan alle regels te blijven voldoen.
- Vanaf 1 januari 2024 kan de hiervoor “oude” methode, de egalisatiemethode, niet langer gehanteerd worden om de voorziening groot onderhoud op te bouwen. Het bestuur moest een keuze maken tussen het activeren en afschrijven van het groot onderhoud of het opbouwen van de voorziening op basis van de componentenmethode. Er is gekozen voor eerste mogelijkheid, het activeren. Dit brengt een drietal (beperkte) risico's met zich mee. Bij het (onverwacht) verlaten van het schoolgebouw zal er sprake van boekverlies als er een restwaarde bestaat ten aanzien van het schoolgebouw. Daarnaast zijn de lasten groot onderhoud de komende jaren laag. Er zal weinig groot onderhoud worden uitgevoerd, en de (afschrijvings)lasten ontstaan pas nadat het groot onderhoud is uitgevoerd. Het is belangrijk om hier rekening mee te houden met het oog op de toekomst. Zo is het van belang dat er geen structurele uitgaven worden gedaan met tijdelijke financiële ruimte. Bovendien moet op het moment van uitvoeren er voldoende liquide middelen beschikbaar zijn.
- Door Passend Onderwijs en de stijging van onderwijsondersteuningsbehoefte die we bij kinderen signaleren, nemen de werkdruk en het risico op hoger ziekteverzuim toe bij het personeel.

7. Financiële positie

7.1 Normatief eigen vermogen

In 2020 heeft de onderwijsinspectie de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen' geïntroduceerd. Met deze signaleringswaarde kan worden geconstateerd of er sprake is van mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Het normatief eigen vermogen wordt bepaald op basis van de aanschafwaarde van de gebouwen, de boekwaarde van de overige materiële vaste activa en het totaal aan baten. Op basis van deze jaarrekening 2023 is met behulp van de rekenhulp van de onderwijsinspectie het normatief eigen vermogen van de vereniging bepaald. Dit normatief eigen vermogen bedraagt € 742.000. Het publieke eigen vermogen van de vereniging bedraagt € 800.000. Dit betekent dat er mogelijk sprake is van beperkt mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Het kengetal voor mogelijk bovenmatig publiek vermogen van de vereniging is 1,08 (2022: 1,21). Dit is hoger dan de signaleringswaarde (1,00) die de onderwijsinspectie hanteert voor dit kengetal.

Het bestuur heeft het voornemen om het mogelijk bovenmatig eigen vermogen verder af te bouwen. Dit voornemen komt tot uiting in de huidige meerjarenbegroting waarin de komende jaren negatieve bedragen is begroot.

Echter, in 2024 neemt het eigen vermogen fors toe. Dit is toe te schrijven aan de stelstelwijziging ten aanzien van de verwerking van de kosten groot onderhoud. In 2024 zal worden overgegaan op het activeren van het groot onderhoud. De voorziening groot onderhoud valt als gevolg daarvan vrij ten gunste van het eigen vermogen.

De verwachting is dat dit kengetal in 2027 onder de maximale signaalwaarden van de Inspectie komt.

7.2 Financiële kengetallen

Kengetallen	Werkelijk	
	2022	2023
Liquiditeit (quick ratio)	5,68	5,61
Rentabiliteit	0,02	-0,05
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,88	0,87
Weerstandsvermogen	0,64	0,57
Normatief publiek eigen vermogen	1,15	1,03

Solvabiliteit 2

Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

De ratio geeft aan dat 87% van het vermogen bestaat uit eigen vermogen en voorzieningen en 12% uit vreemd vermogen.

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van 30% voor de solvabiliteit (definitie 2). De solvabiliteit van de vereniging is hoger dan de door de inspectie gestelde signaleringswaarde.

Liquiditeit

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 5,61 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva. De vereniging heeft op 31 december 2023 de beschikking over € 1.095.000 aan liquide middelen. Hierdoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 207.000.

De liquiditeitspositie van de vereniging is hierdoor goed te noemen. De ratio is hoger dan de door de inspectie vastgestelde signaleringswaarde van 1,5 voor kleine instellingen (totale baten minder dan € 3 miljoen).

Ook de omvang van de liquide middelen ligt op 31 december 2023 boven de signaleringswaarde van minimaal € 100.000, dat als ondergrens voor de absolute omvang liquide middelen door de inspectie gehanteerd wordt.

Rentabiliteit

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. Er is 5% meer ingezet dat dat er aan baten is ontvangen.

Weerstandsvermogen

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Er zijn meerdere definities van het weerstandsvermogen, bovenstaande wordt door de inspectie gebruikt. In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Het weerstandsvermogen geeft derhalve aan of het vermogen hoog genoeg is om niet-voorziene, tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen. Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning en control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023

vergelijkende cijfers 2022 na verwerking resultaatbestemming

		31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
1	ACTIVA				
1.1	Vaste Activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	492.180		486.404	
	<i>Totaal vaste activa</i>		492.180		486.404
1.2	Vlottende Activa				
1.2.2	Vorderingen	66.705		96.400	
1.2.4	Liquide middelen	1.094.789		1.055.132	
	<i>Totaal vlottende Activa</i>		1.161.494		1.151.532
	TOTAAL ACTIVA		1.653.674		1.637.936
2	PASSIVA				
2.1	Eigen vermogen	1.023.325		1.108.804	
2.2	Vorzieningen	423.313		326.357	
2.4	Kortlopende schulden	207.036		202.775	
	TOTAAL PASSIVA		1.653.674		1.637.936

**Staat van baten en lasten 2023
en vergelijkende cijfers 2022**

	2023		Begroting 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	1.643.061		1.559.403		1.580.513	
3.2 Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	8.417		9.000		7.535	
3.5 Overige baten	136.644		136.000		154.328	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Totaal Baten</i>		1.788.122		1.704.403		1.742.376
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	1.373.436		1.224.296		1.224.348	
4.2 Afschrijvingen	60.218		65.677		58.518	
4.3 Huisvestingslasten	208.153		193.228		190.259	
4.4 Overige lasten	237.610		189.650		225.379	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Totaal lasten</i>		1.879.417		1.672.851		1.698.504
		<hr/>		<hr/>		<hr/>
<i>Saldo baten en lasten</i>		-91.295		31.552		43.872
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	5.816		-		129	
6.2 Financiële lasten	-		3.500		3.047	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		5.816		-3.500		-2.918
Totaal resultaat		<u>-85.479</u>		<u>28.052</u>		<u>40.954</u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

**Kasstroomoverzicht 2023
en vergelijkende cijfers 2022**

		2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfssoefening (saldo baten en lasten)			-91.295		43.872
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
Afschrijvingen	-/- 4.2	60.218		58.518	
Mutaties voorzieningen	2.2	96.956		82.934	
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>			157.174		141.452
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
Vorderingen	1.2.2	29.695		7.993	
Kortlopende schulden	2.4	4.261		-20.896	
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>			33.956		-12.903
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			99.835		172.421
Ontvangen interest	6.1.1	5.816		-1.123	
Betaalde interest	6.2.1	-		-3.047	
			5.816		-4.170
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			105.651		168.251
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-65.994		-114.593	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-65.994		-114.593
Mutatie liquide middelen			39.657		53.658
1.2.4					
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2023		2022	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		1.055.132		1.001.474	
Mutatie boekjaar liquide middelen		39.657		53.658	
Stand liquide middelen per 31-12			1.094.789		1.055.132

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 B en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Kernactiviteiten

Het verzorgen van (openbaar) primair onderwijs binnen de kaders gesteld door de Wet op het Primair Onderwijs

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutel-functionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Investeringsubsidies worden gesaldeerd met de investeringen waarvoor deze subsidies zijn verstrekt.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Terreinen (groene schoolplein)	240	5%	500
Verbouwingen	240	5%	500
Installaties	180	6,67%	500
Kantoormeubilair/inventaris	120	10%	500
Huishoudelijke apparatuur	60	20%	500
Docenten/leerlingensets	180	7%	500
Schoolborden	240	5%	500
Garderobe	240	5%	500
Kasten	180	6,67%	500
Onderwijskundige apparatuur/machines	60	20%	500
Servers	48	25%	500
Netwerk	96	12,50%	500
Computers	36	33,33%	500
Printers	48	25%	500
Beamer	60	20%	500
Communicatiemiddelen	60	20%	500
Leermethodes	96	12,50%	500

Gebouwen

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Terreinen

Terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en een bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving			EUR	
Privaat	Doel	Dekking kosten verbouwing		
	Beperkingen	Geen		
	Saldo		€	223.496

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Indien een voorziening gewaardeerd wordt tegen contante waarde wordt gerekend met een rekenrente.

Deze rekenrente wordt als volgt bepaald:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) +/- Inflatie (bron: CBS).

Bij een negatieve uitkomst van de rekenrente zal deze op nul worden gesteld.

Voor 2023 wordt er gerekend met een rekenrente van 9,20%.

De waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 6,00%, en de uitgangswaarde voor de inflatie is 3,20%.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt. Als de kosten uitgaan boven de boekwaarde van de voorziening, worden de (meer)kosten verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies m.b.t. investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Vereniging heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de CAO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2023 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2023: 110,50%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Operationele activiteiten

Onder de operationele activiteiten is het saldo van de baten en lasten opgenomen welke in het verslagjaar gerealiseerd zijn. Het saldo van de baten en lasten wordt gecorrigeerd met de lasten door afschrijvingen, dotatie en vrijval van voorzieningen. Het saldo van de baten en lasten wordt tevens gecorrigeerd met de fluctuatie van kortlopende vorderingen en schulden gedurende het verslagjaar. Ontvangsten en uitgaven uit rente gedurende het verslagjaar zijn ook opgenomen onder de operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

Financieringsactiviteiten

Inkomsten en uitgaven welke voortvloeien uit het respectievelijk aangaan of aflossen van leningen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.2	1.1.2.3	1.1.2.4	
	Gebouwen	Terreinen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€	€
Stand per 31 december 2022					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	93.563	121.559	400.343	73.908	689.373
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	14.302	4.737	152.531	31.399	202.969
Materiële vaste activa per 31 december 2022	79.261	116.822	247.812	42.509	486.404
Verloop gedurende 2023					
Investerings	3.025	1.391	38.258	23.320	65.994
Desinvesteringen	-	-	-3.529	-	-3.529
Afschrijvingen	-4.812	-6.130	-38.543	-10.733	-60.218
Afschrijvingen op desinvesteringen	-	-	3.529	-	3.529
Mutatie gedurende 2023	-1.787	-4.739	-285	12.587	5.776
Stand per 31 december 2023					
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	96.588	122.950	435.073	97.228	751.839
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	19.114	10.867	187.546	42.132	259.659
Materiële vaste activa per 31 december 2023	77.474	112.083	247.527	55.096	492.180

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1.2 Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

		31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
1.2.2.7	Ouderbijdragen	43.425		37.585	
1.2.2.10	Overige vorderingen	9.993		44.233	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		53.418		81.818
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	10.981		14.453	
1.2.2.14	Te ontvangen interest	2.306		129	
	<i>Subtotaal overlopende activa</i>		13.287		14.582
	Totaal Vorderingen		66.705		96.400

1.2.4 Liquide middelen

		31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	-		21	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	1.094.789		1.055.111	
	Totaal liquide middelen		1.094.789		1.055.132

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

2.1	Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022	01-01-2023	2023	mutaties	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	837.531	44.959	-	882.490	882.490	-82.661	-	799.829
2.1.1.3	Algemene reserve privaat	230.319	-4.005	-	226.314	226.314	-2.818	-	223.496
Totaal eigen vermogen		1.067.850	40.954	-	1.108.804	1.108.804	-85.479	-	1.023.325

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.2	Vorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2023	2023	trekking	2023	31-12-2023	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Jubileumuitkeringen	13.171	4.377	-2.878	-1.347	13.323	-	4.921	4.025
2.2.3	Vorzieningen voor groot onderhoud	313.186	96.804	-	-	409.990	9.951	186.671	213.368
Totaal voorzieningen		326.357	101.181	-2.878	-1.347	423.313	9.951	191.592	217.393

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren	9.537		33.308	
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	64.660		50.212	
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	16.775		13.214	
2.4.12	Kortlopende overige schulden	6.659		1.781	
<i>Subtotaal schulden</i>			97.631		98.515
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	65.144		69.021	
2.4.17	Vakantiegeld	41.598		33.944	
2.4.19	Overige overlopende passiva	2.663		1.295	
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>		44.261	109.405		104.260
Totaal Kortlopende schulden			207.036		202.775

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

De volgende niet in de balans opgenomen rechten worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd Mndn	Bedrag per maand €	< 1 jaar €	1 - 5 jaar €	> 5 jaar €	Totaal €
		van	t/m						
1	Brood & Spelen Kinderopvang bv	01-09-23	31-08-24	12	3.000	24.000	-	-	24.000

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd Mndn	Bedrag per maand €	< 1 jaar €	1 - 5 jaar €	> 5 jaar €	Totaal €
		van	t/m						
1	Ricoh Document Center B.V.	01-05-18	30-04-24	71	947	2.841	-	-	2.841

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1	Rijksbijdragen						
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	1.504.676		1.432.713		1.379.344	
	Totaal rijksbijdragen	<u>1.504.676</u>	1.504.676	<u>1.432.713</u>	1.432.713	<u>1.379.344</u>	1.379.344
3.1.2	Overige subsidies						
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	86.865		85.805		160.500	
	Totaal overige subsidies	<u>86.865</u>	86.865	<u>85.805</u>	85.805	<u>160.500</u>	160.500
3.1.4	Ontvangen doorbetaling rijksbijdragen SWV		51.520		40.885		40.669
	Totaal Rijksbijdragen	<u>1.643.061</u>		<u>1.559.403</u>		<u>1.580.513</u>	
3.2	Overheidsbijdragen overige overheden						
		€	€	€	€	€	€
3.2.2	Overige overheidsbijdragen overige overheden						
	Overige gemeentelijke en gemeenschappelijke bijdragen	8.417		9.000		7.535	
	Totaal overheidsbijdragen overige overheden	<u>8.417</u>		<u>9.000</u>		<u>7.535</u>	
3.5	Overige baten						
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	36.000		36.000		36.000	
3.5.5	Ouderbijdragen	85.483		100.000		103.519	
3.5.10	Overige	15.161		-		14.809	
	Totaal overige baten	<u>136.644</u>		<u>136.000</u>		<u>154.328</u>	

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	957.847		1.104.546		867.573	
4.1.1.2	Sociale lasten	119.750		-		105.672	
4.1.1.3	Premies Participatiefonds	20.528		-		11.363	
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds	38.489		-		45.913	
4.1.1.5	Pensioenpremies	128.356		-		121.682	
	Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		1.264.970		1.104.546		1.152.203
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Vrijval/dotatie personele voorzieningen	3.029		3.500		-3.876	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	-		450		55.221	
4.1.2.3	Overige	140.581		115.800		71.880	
	Totaal overige personele lasten		143.610		119.750		123.225
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	-35.144		-		-51.080	
	Totaal ontvangen uitkeringen personeel		-35.144		-		-51.080
	Totaal personeelslasten		1.373.436		1.224.296		1.224.348

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 25 in (2022: 26). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2023	2022
Bestuur / Management	1	2
Personeel primair proces	12	13
Ondersteunend personeel	12	11
Totaal gemiddeld aantal werknemers	25	26

4.2	Afschrijvingen	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	60.218		65.677		58.518	
	Totaal afschrijvingen		60.218		65.677		58.518

4.3	Huisvestingslasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	20.830		23.000		21.073	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	9.080		12.000		11.818	
4.3.4	Energie en water	21.343		9.500		6.199	
4.3.5	Schoonmaakkosten	49.231		44.400		47.471	
4.3.6	Belastingen en heffingen	1.696		1.600		1.617	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	96.804		97.128		96.809	
4.3.8	Overige	9.169		5.600		5.272	
	Totaal huisvestingslasten		208.153		193.228		190.259

4.4	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	54.510		52.650		44.525	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	3.591		5.000		3.189	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	59.427		48.000		51.505	
4.4.5	Overige	120.082		84.000		126.160	
	Totaal overige lasten		237.610		189.650		225.379

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1	Kosten instellingsaccountant	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	10.315		5.000		6.090	
	Totaal kosten instellingsaccountant		10.315		5.000		6.090

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Vereniging zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het lastenstelsel.

4.4.5	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.5.1	Wervingskosten	744		-		545	
4.4.5.4	Buitenschoolse cq bijzondere activiteiten	83.115		46.000		99.355	
4.4.5.6	Contributies	4.970		5.000		4.090	
4.4.5.7	Abonnementen	2.756		3.000		2.061	
4.4.5.8	Medezeggenschapsraad	-		1.000		274	
4.4.5.9	Verzekeringen	4.823		4.700		4.645	
4.4.5.10	Reproductiekosten, drukwerk, schoolgids	11.856		11.000		12.060	
4.4.5.12	Culturele vorming	396		2.000		-	
4.4.5.13	Overige overige lasten	11.421		11.300		3.130	
	Totaal overige lasten		120.081		84.000		126.160

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	5.816		-		129	
	Totaal financiële baten		5.816		-		129

6.2	Financiële lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	-		3.500		3.047	
	Totaal financiële lasten		-		3.500		3.047

Bestemming van het resultaat

	2023	
	€	€
2.1.1.1 <u>Algemene reserve (publiek)</u>		-82.661
2.1.1.3 <u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>		
2.1.1.3.1 Algemene reserve privaat	-2.818	
Totaal bestemmingsreserves privaat	<hr/>	-2.818
Totaal resultaat		<hr/> <hr/>
		-85.479

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Verbonden partijen

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code	Deelname percentage
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs aan den IJssel	Stichting	Capelle a/d IJssel	4	0%

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Niet van toepassing

G2A. Subsidies met verekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing

WNT verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Op de Vereniging is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria, te weten:

- a) de totale baten per kalenderjaar
- b) het aantal leerlingen, deelnemers of studenten
- c) het aantal onderwijssoorten of -sectoren

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2023
Totale baten	2
Aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	4
Bezoldigingsklasse	A
Bezoldigingsmaximum	€ 132.000

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023

Naam	J. van der Heide	A.J. van Horssen
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang functievervulling in 2023	01-01	n.v.t.
Einde functievervulling in 2023	31-12	n.v.t.
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	
Gewezen topfunctionaris	Nee	
Dienstbetrekking	Ja	

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	99.357	
Beloningen betaalbaar op termijn	€	16.388	
<i>Subtotaal</i>	€	<u>115.745</u>	

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	132.000	
---	---	---------	--

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-	
--	---	---	--

Bezoldiging

	€	<u><u>115.745</u></u>	
--	---	-----------------------	--

Het bedrag van de overschrijding	€	-	
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.	

Gegevens 2022

Naam	J. van der Heide	A.J. van Horssen
Functiegegevens	Directeur	Directeur
Aanvang functievervulling in 2022	01-01	01-01
Einde functievervulling in 2022	31-12	31-01
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	0,50
Dienstbetrekking	Ja	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	91.346	€	4.798
Beloningen betaalbaar op termijn	€	15.767	€	551
<i>Subtotaal</i>	€	<u>107.113</u>	€	<u>5.349</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	128.000	€	5.436
---	---	---------	---	-------

Bezoldiging

	€	<u><u>107.113</u></u>	€	<u><u>5.349</u></u>
--	---	-----------------------	---	---------------------

WNT verantwoording 2023

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12 onderstaande tabel opgenomen.

WNT verantwoording 2023

1c. Toezichhoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen toezichhoudende topfunctionarissen.

WNT verantwoording 2023

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam	Functie
M.J. van Duin (afgetreden 12/09/2023)	Voorzitter
J. van Mechelen (toegetreden 12/09/2023)	Voorzitter
N.N. Janssen	Secretaris
J. Frieser	Penningmeester
P.M. Oskam-Kleijbeuker	Lid
D.D. Polders	Lid

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking, waaraan een uitkering is verstrekt.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

Capelle a/d IJssel, d.d.

J. van Mechelen
Voorzitter

N.N. Janssen
Secretaris

J. Frieser
Penningmeester

P.M. Oskam-Kleijbeuker
Lid

D.D. Polders
Lid

Overige gegevens

Statutaire bepaling van het resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat